

Kršćanska biblioteka

www.monfortanci.com

O ČISTILIŠNIM MUKAMA

A. LOUVET
Svećenik

O ČISTILIŠNIM MUKAMA

prema objavama svetaca

Autor: svećenik A. Louvet

Naslov izvornika: *Il purgatorio secondo le rivelazioni dei santi*, Rim 1941.

Imprimatur: can. Luigi Carnino, Torino 20. 03. 1941.

Predgovor

Čistilište je jedna od istina naše vjere. Katekizam katoličke Crkve o tome jasno govori, kao i o čistilišnim mukama i vatri (br.1030-1032). Svećenik Louvet je došao na dosita originalnu ideju da sabere objave koje su sveci imali o Čistilištu te da ih složi po temama i poglavljima u jedinstvenu cjelinu. Gotovo da nema sveca koji kad je bio više zahvaćen Božjom ljubavlju nije ustrajno i svakodnevno molio za duše u Čistilištu.

Valja odmah naglasiti da duše osim muka u Čistilištu kušaju radost i olakšanje. Crkva skupa sa svecima tvrdi svojim molitvama i žrtvama možemo puno pomoći toj našoj braći i sestrama koji, kako gore citirani katekizam piše «moraju se poslije smrti podvrgnuti čišćenju, kako bi postigli svetost nužnu za ulazak u nebesku radost». (br.1030). Sa svoje strane duše koje se čiste mogu svojim molitvama i zagovorom puno pomoći onima koji se za njih mole.

Ova knjižica je nastavak prvog i drugog dijela Čistilišta prema objavama svetaca koja su objavljena u našem izdavačkom nizu Glas iz Čistilišta pod brojevima 8 i 9. Dao Bog i Majka Božja da objavljivanje ove knjižice donese obilje duhovnih plodova u hrvatskom narodu i potakne na obnovljenu molitvu za duše u Čistilištu.

O ČISTILIŠNIM MUKAMA

1. Ulaz duše u Čistilište – Čistilišne muke

Ostavili smo dušu pred sudom Božjim, dok nestrpljivo očekuje svoj sud. Pretpostavljajući da je duša osuđena na muke Čistilišta, istog časa kada Sudac izreče svoj sud, i odvedena na mjesto koje joj je određeno, da bi okajala svoje grijeha. Sv. Katarina Đenovska u svom predivnom djelu o Čistilištu, govori da duša trči bacajući se tamo spontano, toliko je

strašan osjećaj odvratnosti prema njezinim grijesima koji se rađa u duši, pred neizmjernom čistoćom i svetošću Božjom; duša je tako željna čišćenja, da postaje nestrpljiva da makne sa sebe svaku prljavštinu, evo njezinih riječi:

«Čim je duh čist i pročišćen ne nalazi nigdje odmora osim u Bogu, jer je za to stvoren; tako duša, još uvijek u grijehu, ne nalazi drugo mjesto, osim Pakla, jer joj je Bog tamo odredio njezino mjesto; stoga, kada duša odlazi iz tijela u smrtnom grijehu, istog časa u kojem se duh odvaja od tijela, duša leti prema određenom joj mjestu, a vodi je sama narav njezinoga grijeha. Kada duša ne bi našla po Božjoj Pravdi predodređeno joj mjesto, našla bi se u još gorem paklu; po Božjoj odredbi baca se unutra u svoje vlastito mjesto».

Isto tako, što se tiče Čistilišta, duša koja se odjeljuje od tijela, ne nalazeći se onako čista kako je bila stvorena, te sagledavši u sebi prepreku koju ne može savladati nego samo s Čistilištem, brzo se baca tamo i to svojevolumeno. Kada ne bi našla tu odredbu, koja joj može maknuti tu prepreku, istog časa našla bi se u pravom paklu, spoznavši da se ne može približiti (radi prepreke grijeha i nečistoće) svom cilju, Bogu, koji joj je tako duboko urezan u srcu da se prema toj čežnji Čistilište može smatrati samo jednom ničicom, iako je slično Paklu (pogl. 7).

«Reći ću još više, prema onome što vidim, što se tiče Boga. Nebo nema vrata, već tko hoće može ući tamo: jer Bog je samo milosrđe, i okrenut je prema nama otvorenih ruku, da nas primi u svoju slavu. No vidim jako dobro, da je sama Božja bit čistoća (čišća no što mi to možemo zamisliti), tako da duša koja bi imala u sebi samo toliko nesavršenosti koliko je jedna mala mrvica, bacila bi se radije u tisuću pakala, nego se predstavila s takovom mrljicom pred Božjim Veličanstvom. Stoga vidjevši da je Čistilište mjesto gdje se čiste te mrlje grijeha, baca se unutra i čini joj se da tu nalazi veliko olakšanje, jer samo tako može otkloniti prepreku.»

Objave Svetaca potvrđuju ono što tvrdi sv. Katarina Đenovska, o spontanom padu duše u Čistilište, da bi tamo ostala sve dok se nije posve očistila od svojih grijeha. O tome čitamo kod sv. Gertrude. Ona je tako voljela neku redovnicu iz njezinog samostana zbog kreposti koje su krasile njezinu dušu; umrla je vrlo mlada sa osjećajima velike pobožnosti; dok je sv. Gertruda preporučivala njezinu dušu Bogu, u ekstazi, vidjela je pokojnicu pred prijestoljem Svevišnjega okruženu zlatnom aureolom i obučenu u prekrasnu haljinu; no u licu je izgledala žalosna i zamišljena, imala je spuštenu pogled, kao da se sramila stupiti pred Lice Božje. Iznenadena, Gertruda upita nebeskog Zaručnika djevica za uzrok te žalosti i neopisive sramežljivosti, te Ga zamoli da pozove tu svoju zaručnicu, da mu se približi, da otvori ruke, da je primi u svoju radost. Tada Gospodin dade znak, toj pobožnoj redovnici, da se približi, smiješeći joj se s ljubavlju; no ona je bila sve više zbunjena i suzdržana, poslije dubokog poklona Božanskom Veličanstvu, udalji se. Sv. Gertruda, još više iznenadena, obrativši se direktno toj duši i reče joj: «Kćeri moja, dobra moja kćeri, zašto se plašiš i zašto se udaljuješ tako kad te Spasitelj poziva? Tokom čitavog svog života vruće si težila toj vrhunskoj radosti, sada te poziva da je uživaš, zašto ostaješ tako hladna i neosjetljiva? Zar ne vidiš da te dobri Isus čeka?» Na to duša odgovori: «O, majko moja, nisam još dostojna pojaviti se pred prečistim Jaganjcem, jer mi ostaju još neke mrlje koje sam počinila tokom mog zemaljskog života. Da bi se približili Suncu Pravde, moramo biti posve čisti, čišći od samoga svjetla; ja još ne posjedujem tu savršenu čistoću, koju On želi gledati u svojim Svetima. Taman da su vrata nebeska sva otvorena preda mnom, te kada bi ovisilo samo o meni da ih pređem, ne bih se nikada usudila učiniti tako nešto, prije no što sam posve čista i od najmanjeg grijeha; čini mi se, da bi me zbor djevica, što slijedi Jaganjca, sa odvratnošću odbacio daleko od sebe.»

«Ma kako može biti istina ono što govoriš, odgovori Svetica, ako te vidim svu okruženu svjetlom i slavom?»

«Ovo što Vi vidite, *odgovori ta duša*, nije ništa drugo nego samo sjena uzvišenih halja besmrtnosti. Vrlo se razlikuje vidjeti Boga, i živjeti u Njemu te Ga posjedovati zauvijek! Da bih postigla tu milost potrebno je, da duša nema niti najmanje mrlje grijeha na sebi.» (Kao duša tek krštenog djeteta, op. ur.)

2. Dvostruka kazna - muka kao kazna i muka osjetila

Duša sama od sebe odlazi u vatru Čistilišta, no prema sv. Francisku Rimskoj i mnogih drugih Svetaca, sam Anđeo čuvar vodi dušu do njezinog mjesta zadovoljštine. Službenica Božja Anna Marija Taigi, umrla je na glasu svetosti u Rimu polovicom dvadesetog stoljeća, vidjela je kako Anđeo čuvar vodi dušu nekog pobožnog svećenika u Čistilište.

Izgleda, dakle da demoni nemaju više nikakve vlasti nad tim svetim dušama, koje su pobijedile đavolsko lukavstvo i njegove obmane tokom života, koje Anđeo čuvar čuva i brani, ta predodređena duša ide na mjesto zadovoljštine, gdje joj se dodjeljuje mjesto prema težini njenih grijeha. O Bože, kako će morati biti strašan taj čas za dušu! Čas prije, kad je još živjela u tijelu, odmarala se u mekanom krevetu, i svaki tko ju je okruživao nastojao je na sve mile načine olakšati joj predsmrtne muke i boli: sada, evo je tu, bačena u vatrene plamenove bez ikakve pomoći, bez ikakve utjehe, osim da će jednog dana doći, tko zna kada, kraj tim mukama. O, kada bi se često mislilo na taj strašni čas, ne bi zaista tako lako grijehili, istrošili bi se u pokorama i zadovoljštinama, tako da bi se oslobodili i najmanjih pogrešaka. Kada bi se oni koji stoje oko kreveta pokojnika, blizu tog mrtvog tijela, još uvijek toplog, kada bi samo pomislili na ono što ta duša tog časa proživljava, smrt bi bila i te kako korisna i uvjerljiva propovijed za one koji ostaju! No duh vjere je tako mlak u našim dušama, da se uglavnom tješimo, da se je taj siromah bolesnik napokon riješio svih životnih muka, te se tako često uz taj krevet čuju riječi: «Blago njemu, svršio je svoju muku!» To su svetogrdne i poganske riječi koje bi trebali slušati tresući se! Svršio je svoje muke!! A što vi znate o tome?! Jeste li vi sigurni, da je ta duša bila tako čista, da je mogla ići ravno u Nebo!? O, braćo moja kršćanska, u prisustvu tog mrtvog tijela, kako vi kažete *ne trpi više*, vi mislite na dušu koja možda u času dok vi to govorite tako, započinje proživljavati pravo iskustvo trpljenja, jer sva trpljenja i užasi boli, pa i one najteže i najgore na ovome svijetu, jesu samo jedan veliki ništa u usporedbi sa trpljenjima u drugom životu; mislite na Čistilište gdje duša ulazi tog časa; zamislite samo onu izjedajuću vatru u kojoj mora ostati stanovati; umjesto da se tamo razbacuje sa pohvalama o pokojniku, što mu, ne koriste ama baš ništa, kleknite se pokraj onog kreveta i počnite žarko moliti molitve za pokoj duše; te bi molitve morali nastaviti sve do onoga dana ili časa, kad bi mogli biti sigurni da je ta duša, po vašim molitvama i dobrim djelima izbavljena iz čistilišnih muka, te da je postigla vječno blaženstvo. Samo tada ćete moći mirno živjeti i reći: «Sada ne trpi više!»

I zaista, prema onome što naučavaju Crkveni naučitelji, čistilišna trpljenja ne mogu se nikako usporediti sa trpljenjima na zemlji, a kako tvrdi sv. Toma Akvinski, gdje su sakupljena sva naučavanja starih crkvenih Otaca, Čistilišne muke su jednake onima u Paklu, isključivši trajanje tih muka. Poslije teologa, konzultirajući mistike, nalazimo kako sv. Katarina Đenovska o tome kaže slijedeće:

«Duše u Čistilištu trpe takove muke, da to ljudski jezik ne može opisati, niti ikakva inteligencija može shvatiti, osim ako to Bog ne da duši da vidi po posebnoj milosti.» (*Rasprava o Čistilištu / pogl. 2; Možete je nabaviti u našem Centru.*)

«U Čistilištu, kao i u Paklu, postoji dvostruko trpljenje, trpljenje radi gubitka, koje se sastoji u ne kontempliranju Boga, te kazna osjetila. Trpljenje gubitka gledanja Boga je kud i kamo najteža kazna, te je to veće što je duša dublje živjela svoje prijateljstvo s Bogom; te duše osjećaju mnogo veću potrebu da se sjedine s Njim.» U tom smislu Svetica upotrebljava slijedeći primjer usporedbe (*Rasprava o Čistilištu, pogl. 6*).

«Kad bi u svijetu postojao samo jedan jedini kruh, koji bi trebao utažiti glad svih ljudskih stvorova, te da se svatko zasiti samo gledajući ga, a čovjek ako je zdrav, ima urođen instinkt gladi, pa ako se ne bi mogao razboljeti, niti umrijeti ne jedući taj jedini postojeći kruh; glad bi u tom čovjeku sve više rasla, jer se instinkt gladi ne bi smanjivao. Znajući pak, da ga samo taj kruh može zasititi, te nemajući ga (kruha), ne bi ga nikako prestajala mučiti glad, zasigurno ostao bi u neopisivoj mucij; a što bi se čovjek više približavao tom kruhu, da ga samo vidi, to bi mu sve više rastao prirodni instinkt za kruhom; kada bi pak bio siguran da ga nikada neće moći dostići, imao bi u duši isti savršen pakao kao osuđene duše, koje nemaju više nikakve nade da će vidjeti kruh, Boga svoga Spasitelja. Tako duše u Čistilištu imajući nadu da će postići taj kruh, te da će se nasititi, trpe užasnu glad i trpe to više što su bliže tom cilju, da se zasite tog kruha, koji je Isus Krist, pravi Bog Spasitelj, i naša jedina ljubav.»

3. O strogosti čistilišnih muka

Crkva o prirodi tih čistilišnih muka osjetila nije nikada dala neke određene izjave. Na Koncilu u Firenci na široko se diskutiralo i o toj temi između Grka i Latina, no da ne dođe do raskola jedinstva dviju Crkvi, ništa se nije određeno odlučilo. No kako svi teolozi naučavaju, da tu muku prouzrokuje vatra, kao i za prokletnike, bila bi nepromišljenost ne prihvatiti to mišljenje. Kako tvrde sv. Grgur Veliki, sv. Augustin i sv. Toma Akvinski, ta vatra je u suštini jednaka onoj u Paklu; razlika se sastoji samo u trajanju. Sada kada smo čuli teologe, pridimo objavi Svetaca, i siđimo dole, pustimo da nas oni vode, u te tamne užarene zatvore. Žalostan prizor, istina, no vrlo poučan, stoga moramo privući pažnju vjernika na to. Bolje je, kako tvrdi sv. Augustin, sići u mislima u te paklene muke, u te tajnovite ponore još za života, nego se izložiti opasnosti da siđemo dole u realnosti poslije smrti. U povijesti oca Stanislava Choscoa, dominikanca, čita se slijedeći događaj, kojeg donosim ovdje jer mi se čini pogodan da nam ukaže pravi strah prema mukama u Čistilištu (V. Brovius, *Ilist. De Pologne, god. 1590.*).

«Jednog dana dok je taj sveti redovnik molio za pokojne, vidio je neku dušu koju je jednostavno uništavao vatreni plamen, on je tada upita, da li je ta vatra žešća od one na zemlji: «Ajme! - *odgovori vičući jadnica* - sva zemaljska vatra, ako se usporedi sa ovom u Čistilištu, nije ništa drugo već svježi lahor.»

«Kako je to moguće?» upita redovnik. Žarko želim probati to, samo da mi bude na korist, da mogu bar zadovoljiti dio muka koje me čekaju u Čistilištu.»

«Niti jedan živ čovjek, *odgovori na to duša*, ne bi mogao podnijeti niti najmanji dio te vatre, a da istodobno ne umre; no ipak ako se ti hoćeš uvjeriti, pruži ruku.» Stanislav ne zbunivši se, pruži ruku, na koju je duša pokojnika pustila samo jednu kap znoja, ili neke tekućine koja je bila poput znoja; kad evo, redovnik poče užasno vikati, te pade na zemlju bez svijesti, tako je bila strašna bol koju je osjećao. Dotrčaše njegova subraća, koji mu pomogoše da se vrati k svijesti. Tada im on ispriповjedi strašan događaj koji je doživio, završivši svoju pripovijest ovim riječima: «O! Draga moja braćo, kada bi svaki od nas poznao strahotu Božje kazne, ne bi nikada griješio; činimo pokoru tokom ovog života, da ne moramo to činiti na drugom svijetu, jer su užasne one muke; borimo se protiv naših pogrešaka i ispravljajmo ih, napose se čuvajmo sitnih pogrešaka, jer Vječni Sudac o svemu vodi računa. Svetost Božja je tako veličanstvena da ne podnosi u svojim izabranicima niti najmanju mrlju.»

Poslije toga leže u krevet, te ostade tako godinu i pol dana u strašnim mukama, koje mu je prouzrokovala rana na ruci. Prije no što je umro ponovo je upozorio subraću, da se sjete strogosti Božanskog suda, te umrije u zagrljaju Gospodnjem. Povjesničar je dodao, da je taj tako strašan primjer potakao sve u samostanu na revniji život, te su jedan drugoga bodrili da budu što revniji u službi Božjoj, samo da se spase od onih tako strašnih muka.

4. Primjeri čistilišnih patnji

Tako nešto sličnoga se dogodilo i bl. Katarini iz Raccinigia (*V. Dominikanski dnevnik, Život blaženice, 4. rujna*).

Jedne večeri dok se borila u krevetu sa temperaturom, počne misliti na vrućinu u Čistilištu, te kao je to bilo uobičajeno, pala je u ekstazu; naš Gospodin odveo ju je na mjesto tih muka. Dok je promatrala, sa užasom te goruće žeravice, taj uništavajući vatreni plamen, u kojima su se nalazile duše, što su morale ispaštati još za svoje grijeha, začu jedan glas, koji joj reče: «Katarina, da bi mogla zadobiti što više i što lakše oslobođenje tih duša, iskusit ćeš za jedan tren u svojoj glavi njihova trpljenja.» Tog časa jedna iskra te vatre je pogodi u lijevu stranu lica; sestre koje su se našle u blizini, da joj budu u pomoći, vidjele su jasno taj događaj, te istog časa sa užasom primijetiše, kako joj je ta strana lica stravično natekla; tako je ostala par dana u tom stanju. Blaženica je pripovijedala svojim susestrama, da sve boli koje je preboljela do tog časa, a bilo ih je mnogo, su bile ništa prema patnji koju joj je prouzrokovala ta iskra. I do tada uvijek se je brinula na poseban način da olakša muke dušama u Čistilištu, no od tada je podvostručila svoj žar u molitvi i askezi, da bi što više ubrzala njihovo oslobođenje, jer je već iz iskustva znala kako velike potrebe imaju te duše da se oslobode Čistilišnih muka.

Sada ću ispričati što se dogodilo Sanciu, vrlo kreposnom španjolskom kralju, kako to donosi Ivan Vasquez (*Kronika, god. 940.*).

Tog princa, vrlo revnog kršćanina, otrovao je neki njegov vazal. Poslije njegove smrti, žena Guda, nije prestajala moliti za pokoj njegove duše: dala je služiti nebrojene sv. Mise, a da se ne odijeli od pokojnikovog tijela, ušla je u samostan u Kastilji, gdje je ovaj bio pokopan. Tako jedne subote, dok se ona žarko molila Presvetoj Djevici za oslobođenje pokojnikove duše, ukaza joj se princ! Ali u kavom jadnom stanju! Bio je obučen u crninu, a opasivala su ga dva dvostruka užarena lanaca; obraćajući se Gudi, reče joj: «Zahvaljujem ti za molitve, što prikazuješ za mene i za sv. Mise, što si ih dala služiti za pokoj moje duše, molim te, nastavi to djelo ljubavi. Kad bi ti znala koliko trpim zasigurno bi učinila za mene još mnogo više, u revnosti da pomogneš meni, kojeg si toliko voljela za zemaljskog života, i kojeg nisi prestala voljeti, zasigurno bi još više povećala svoje pokore i žrtve. Za milost Božju, pomози mi Guda, pomози mi, jer ovi plamenovi me izjedaju! Pobožna kraljica započne moliti još usrdnije i još više; podvostručila je svoje molitve, postove, te dobra djela za pokoj te jadne izmučene duše. Kroz četrdeset dana nije prestala plakati moleći, te je tako polako gasila plamenove vatre što je izjedala njezinog muža; dala je bogate milostinje siromasima u ime pokojnika, dala je služiti sv. Mise, te je s tom nakanom poklonila samostanu prekrasno ruho. Poslije četrdeset dana, ukaza joj se kralj ponovo, no bio je slobodan, nisu ga vezali lanci, pokrivač ga je prekrasan bijeli plašt, kojeg Guda prepozna kao darovnicu što je dala samostanu, kada je poklonila ruho za samostansku crkvu, a koji je nestao, te se je mislilo da su ga ukrali lopovi.

«Evo - reče kralj - zahvaljujući tebi slobodan sam i ne trpim više ništa; budi blagoslovljena zauvijek! Ustraj u svojim pobožnim vježbama, i često razmatraj o teškim mukama na drugom svijetu, te o radostima Neba, gdje ja odlazim čekajući te.» Na te riječi Kraljica sva radosna, pruži ruke prema pokojnom mužu, no on nestade ostavivši joj na ruci plašt, te ga tako vrati crkvi kojoj je pripadao kao dar.»

Dodat ću još jedan događaj, koji sam pročitao u životopisu sv. Nikole iz Tolenitina; vrlo interesantan događaj, a radi se o temi koju sada obrađujemo.

Jedne subote u noći dok je spavao, neka duša iz Čistilišta zamoli ga da sutradan ujutro služi sv. Misu za nju i za mnoge druge duše koje trpe tu skupa s njom u Čistilištu. Svetac prepozna glas koji mu je govorio, ali se nikako nije mogao sjetiti osobe kojoj je pripadao; stoga upita tko je. Na to mu duša odgovori: «Ja sam tvoj pokojni brat i prijatelj fra

Pellegrino iz Osima; radi mnogih grijeha zaslužio sam vječnu kaznu u Paklu, ali me je spasilo Božje Milosrđe; ipak nisam se mogao osloboditi kazne, i bolne zadovoljštine koju moram podnašati još dugo vremena; stoga dolazim k tebi u svoje i u ime mnogih drugih nesretnih duša, da te zamolim da za nas sutra prikažeš sv. Misu, po kojoj ćemo biti oslobođene, ili će nam biti olakšane muke.»

«Neka ti Gospodin udijeli zasluge njegove Presvete Krvi, odgovori Svetac, no što se tiče mene, ne mogu ti sutra pomoći sa sv. Misom zadušnicom, kako me ti moliš, jer sam predvodnik službe Božje ovaj tjedan, a kako je sutra blagdan, ne mogu na oltaru za kor služiti Misu zadušnicu.»

«Daj! Dođi, dođi, bar sa mnom – *reče mu na to pokojnik sa suzama i jecajući* - molim te u Ime Božje, dođi pa vidi naše muke i trpljenja, pa nećeš biti tako okrutan, da mi odbiješ ono što te molim; znam da si predobrog srca da bi me ostavio u takovim mukama.» Tada se učini Svecu da je bio prenesen u Čistilište; tu vidje jednu neizmjernu ravnicu, u kojoj su bezbrojne duše razne dobi i klasa, trpjele užasne muke. Ovdje bih morao imati pero uzvišenog pjesnika, *Pakla i Čistilišta*, Alighierija, da bih mogao opisati neizmjerne muke što su ih trpjele te duša, ali i Danteova mašta je prebijedna, pred takovim spektaklom boli. Stoga neću niti pokušati opisivanje, samo ću reći da su te duše u koru, gestama i plačućim glasom molile za pomoć od sv. Nikole, na što fra Pelegrino reče: «Evo, kako vidiš takvo je stanje onih koji su me molili, da ti se obratim: jer si drag Gospodinu, ufamo se da ti Gospodin neće ništa odbiti po presvetoj Žrtvi koju ćeš prikazati, te smo sigurni da će nas milosrđe Božje osloboditi.»

Tada nestade viđenja, no Svetac nije mogao suzdržati suze, sjećajući se bolnog prizora; ostatak noći proveđe u molitvi sve do zore; čim je počelo svanjivati otrči prioru te mu sve ispriповjedi. Taj, pak shvativši patnje tih duša, oslobodi ga od presjedanja sv. liturgije, ne samo taj dan već čitavi tjedan, te je mogao sve to vrijeme prikazivati sv. Mise za pokoj tih duša. Svetac je prikazivao sv. Misu tog dana i čitavi tjedan posebnim žarom i revnošću; posvetio se dan i noć vježbama u kreposti i teškim pokorama, produžujući svoja bdijenja i molitve; postio je o kruhu i vodi, podvrgavajući svoje tijelo strogim pokorama; oko pasa nosio je teški lanac usko vezan oko bokova. Više puta tokom te pokore i molitve Sotona ga je nastojao odgovoriti od tih svetih vježbi, no on ostade vjeran i nepokolebiv, hrabro se borio, sve dok mu se poslije sedam dana nije ukazao ponovo fra Pellegrino, no sada ne više u onim teškim bolima, već je nosio na sebi prekrasno bijelo ruho, te su ga okruživale mnoge druge nebeske duše, pozdravljajući Sveca i nazivajući ga njihovim osloboditeljem, pjevajući kiticu Psalmiste; *Spasio si nas od naših nedaća i rastjerao naše odvratnosti.*

Završit ću ovdje o užasima Čistilišta sa slijedećim događajem (*Fernando iz Castilje, Pripovijest sv. Dominika, 2. dio knjige I., pogl. 23*).

5. Kazna za pogreške, pa i one najmanje

U Zamori, gradu kralja Leona iz Španjolske, živio je u nekom samostanu dominikanaca neki dobri redovnik; bio je jako dobar prijatelj sa nekim redovnikom Franjevcem, redovnik, kako i on, vrlo svetog života. Jedan dan ostadoše dulje u razgovoru o duhovnim stvarnostima, te si obostrano obećaju, da će prvi koji umre, doći onome drugome, ako to bude Volja Božja, da mu kaže kako je prošao na sudu Božjem, i kako mu je tamo na drugom svijetu. Umro je prvi franjevac, i vjeran svome obećanju, ukaže se jednog dana bratu dominikancu, dok je pripremao blagovaonu, pozdravivši ga s velikom blagonaklonošću; reče mu, da se spasio, no da mu preostaje još mnogo trpjeti, zbog bezbroj malih pogrešaka, za koje se tokom života nije dovoljno pokajao. Zatim doda: «Ne postoji na zemlji ništa takvoga, da bih ti mogao dati samo usporedbu muka koje trpim. Da bi dominikanac bar donekle shvatio te boli, pruži svoju desnicu na stol blagovaone, gdje ostade trag tako jak i dubok, kao da su na

stol stavili užareno glačalo. Lako je zamisliti zaprepaštenje prijatelja dominikanca, vidjevši taj prizor! Taj stol su zadržali u Zamori sve do kraja prošlog stoljeća, kada su razne političke revolucije uništile mnogobrojne takove podsjetnice, koje su poticale na pobožnost, a kojima je obilovala Evropa!

Reći će netko, tako teške kazne zasigurno su pridržane za velike grješnike, ili za one koji su tokom života nagomilali grijeha jedan na drugi, te su se obratili u času smrti, pa nisu imali vremena za pokoru.

To bi bila samo bezobzirna iluzija, jer se radi o relativno lakim grijesima, kako smo vidjeli, a kažnjeni su takovom strogoćom. I zaista u gore citiranim primjerima, ne radi se o teškim grešnicima, već o pobožnim redovnicima, revnog i uzornog života, a koji su se morali podvrći takovim strašnim mukama. Isto tako želim ovdje ukazati na druge primjere, da nam potvrde tu istinu u svoj svojoj jasnoći.

Tako se čita u životopisu službenice Božje Agneze od Isusa, redovnice dominikanke, koja podvrže svoje tijelo više od godinu dana teškim pokorama, uzdižući Bogu žarke molitve za dušu pokojnog patera njezinog ispovjednika. Ta joj se duša često ukazivala, moleći milost za pokoj svoje duše; jednog dana on joj dotiče rukom rame, šest sati je trpjela strašnu čistilišnu vatru. Napokon poslije trinaest mjeseci tih tako užasnim muka i boli duša pokojnika se oslobodila Čistilišnih muka. Mnogi autori se osvrću na životopis majke Agneze, da bi ukazali na strogost i ozbiljnost suda Božjega, jer je pokojnik živio svetački, dok je bio na zemlji; bio je ispovjednik vjere, dok je bio teško proganjan od strane protestanata iz Neimsa; oni su mu oduzeli sva dobra, bacili su ga u zatvor, te su ga mučili na sve moguće načine raznim torturama; prije smrti podnio je s velikom strpljivošću tešku i dugu bolest; no ipak, uz sve pokore, postove, molitve, i strogoće života, milosrdne Agneze, uz sve sv. Mise koje je služio njegov sin, on je opstao više od godinu dana u tim strašnim mukama!

No poslušajte još čudesniji primjer. Ista sestra Agneza, bila je priorica samostana; kada je umrla neka redovnica imenom Angelica. Dan poslije njezine smrti, ispovjednik te zajednice zapovijedi priorici, da ide na grob pokojnice, te da se moli tamo za nju. Ona ode, i našavši se sama tamo u noći, obuze je strah, možda nametnut namjerno od Sotone, da je udalji od tog svetog djela ljubavi. Naviknuta na ta njegova lukavstva, ostade čvrsta, te zamoli Boga da primi taj njezin strah, za oslobođenje pokojnice, obrazloživši da se ne nalazi tamo iz neke znatizelje, već da je tamo iz poslušnosti. Pokojnici je ona bila dodijeljena kao njezin čuvar za života, i bilo je posve normalno da se brine i za njezinu dušu poslije smrti. Kada joj se pokojnica ukazala u redovničkom odijelu, sva zahvaćena vatrom. Bila je tako užasno plamteća, da je prioricu peklo lice; tada s. Angelica u svoj svojoj poniznosti zamoli za oprostjenje prioricu, što ju je toliko puta ožalostila tokom života, zahvalivši joj za svu njezinu brigu, posebno za pažnju koju joj je ukazala u njezinoj posljednjoj bolesti. Majka Agneza, sva u neprilici, zamoli za oprostjenje pokojnicu, tvrdeći u svojoj poniznosti, da joj nije ukazala svu potrebitu pažnju, koju je mogla ukazati kao poglavarica. No sestra Angelica nastavljala joj je zahvaljivati, te joj iskazivati tu zahvalnost, jer joj je često u životu ponavljala riječi iz Evanđelja: «Proklet onaj koji s mlakošću vrši djela Božja!» Tim riječima je poticala i ražarivala sestre, da što vjernije i bolje služe Bogu, te da ga ljube svim srcem; zatim nadoda: «Kada bi se moglo shvatiti kako su užasne čistilišne muke, svi bi pazili da ih izbjegnu.»

Svima je jako dobro poznato koliko žara i revnosti su imale prve sljedbenice sv. Terezije Avilske, te izabrane duše što su joj se pridružile za obnovu KARMELA. Uz svu njihovu svetost, i herojske pokore, skoro svaka od njih morala je proći Čistilište. O tome govori sama sv. Terezija (*Životopis sv. Terezije, uređen od same Svetice*, pogl. 30).

«Neka redovnica iz tog samostana, velika Božja službenica, bila je umrla prije dva dana; na koru se molio za nju brevijar za pokojnike, i dok je jedna sestra čitala čitanje a ja sam stajala na nogama da izrecitiram otpjevni psalam, u pola čitanja vidjeh dušu pokojnice kako izlazi iz zemaljske dubine i uzlazi u Nebo.»

«U istom samostanu umrla je neka sestra u osamnaestoj ili dvadesetoj godini života; bila je pravi uzor revnosti i kreposti; njezin život je bio jedan slijed trpljenja i boli, koje je ona podnosila sa zadivljujućom strpljivošću. Nisam uopće sumnjala da će ići ravno u Nebo, te da je neće dotaći plamen Čistilišta; no ipak četiri sata iza njezine smrti, molila sam brevijar, kada spazih njezinu dušu kako izlazi iz zemaljske dubine te uzlazi u Nebo.»

Primijetiti će netko od čitatelja, da je to bilo samo vrlo lagano Čistilište, te da su se te dvije duše spasile vrlo jeftino; no ako dobro promotrimo svetost života tih prvih karmelićanki, a s druge strane užase muka u Čistilištu, strahovat ćemo pred tom strogošću suda Božjeg. Ajme! Kada bi bili osuđeni umrijeti u vatri, a znali bi da ovisi o tiraninu, da nam spasi život samo na par sati, kakav bi mu strašan krik uzdigli i kakav bi nas očaj obuzeo?! Što je žar vatre tu na zemlji u usporedbi sa onom na drugom životu. Ova tu izgleda kao jedan svježi dašak, govori objava P. Stanislava Choscoja, o kojem sam već prije govorio. Inzistiram na tom, jer je strogost Božje Pravde, koja ne štedi niti najsvetije duše, dobro došla da prizdravi nas jadne grješnike, što si zbog naših neprestano ponovljenih grijeha pripremamo strašno Čistilište. Stoga prije nego što zaključim želim citirati još dva ili tri važna događaja a koji su baš u kontekstu tog argumenta. Slijedeći primjer je uzet iz života bl. Stefanine Qinzane.

Neka redovnica dominikanka, zvala se Paola; umrla je u Mantovi, poslije života istrošenog u herojskim vježbama u kreposti. Odnijeli su njezino mrtvo tijelo u crkvu u sredini kora, kako je to bio običaj, dok se god nije izmolio potpuni oprost nad tijelom pokojnika. Bl. Stefanina je bila vezana dubokim prijateljstvom sa pokojnicom, pokleknuvši pokraj lijesa, poče moliti Boga za tu dušu, sa svim žarom svoga srca, oplakujući prijateljicu. Tada najednom padne križ kojeg je pokojnica držala u rukama, pruži lijevu ruku, te s njom uze desnu ruku svoje prijateljice, stisne je tolikom snagom da se nikako nije mogla osloboditi. Više od jednog sata te su ruke (pokojnice i moliteljice) ostale vezane tim stiskom; kroz to vrijeme bl. Stefanina čula je u svom srcu neartikulirani glas koji joj je govorio: «Pomozite mi, sestro moja, pomozite mi u tim tako strašnim mukama koje me muče. O! Kad bi vidjeli bijes naših nevidljivih neprijatelja u času smrti, Suca, koji traži našu ljubav, te ispituje sva naša i najneznatnija djela, ili se pak mora dati zadovoljština, prije no što se postigne vječna nagrada! Kada bi samo znali kako se mora biti čist, da bi se postigla vječna kruna! Molite mnogo za mene, draga sestro; budite meni jasnici zagovornicom pred Pravdom Božjom u mojim pogreškama; molite, molite, i činite pokoru za mene koja si ne mogu više sama pomoći!» Sva je zajednica ostala zapanjena nad tim događajem, iako nitko nije čuo jauke pokojnice; napokon je intervenirala poglavarica, koja je u ime svete poslušnosti zapovjedila pokojnoj s. Paoli da pusti ruku s. Stefanine. Pokojnica je odmah poslušala, te njezina mrtva ruka pade na lijes. Zapis Blaženice nastavlja, da je ostala vjerna obećanju, da će moliti za prijateljicu, te se podrže svim mogućim pokorama i djelima zadovoljštine, sve dok joj druga objava ne objavi, da se s. Paola napokon oslobodila muka, te da je postigla vječnu slavu.

Htio bih da taj primjer dotakne pobožne duše, da se okoriste i očiste, jer te male nesavršenosti, male svakodnevne pogreške, za koje se tako često optužuju, na svetoj Ispovijedi, no skoro svaki puta, bez pravog dubokog pokajanja, morat će za njih u drugom životu dati teške zadovoljštine. Slijedeći će primjer potvrditi istinitost ovoga što sam rekao. (*Životopis Cornelije Lampognene iz Ipp. Portusa*, pogl. 18).

Cornelija Lampognana bila je plemkinja; živjela je u Milanu slijedeći uzor sv. Franciske Rimske u svemu, djevičanstvu, braku, u udovništvu. Bila je usko povezana prijateljstvom s jednom redovnicom Trećeg reda sv. Dominika. Jednog dana dok su se tako razgovarale o drugom životu, obećale su jedna drugoj, da ako se tako sviđi Bogu, da će prva koja umre ukazati se onoj drugoj. Poslije pet godina Cornelija pređe u drugi život, i nakon tri dana ukaže se svojoj prijateljici, dok je ova molila u svojoj ćeliji pred križem. Iznenađena tim videnjem redovnica uzvikne: «O, Cornelija, Cornelija moja, kako sam sretna što te vidim!

Dakle, gdje se nalaziš?! Sigurno si u krilu Božjem, kojeg si s toliko ljubavi služila za vrijeme tvoga zemaljskog života!»

«Ajme! - *odgovori ova* - ne! Vidiš kako su različiti sudovi Božji od onih ljudskih! Ja se nalazim u mjestu muka, i još ću neko vrijeme morati ostati ovdje, da zadovoljim za pogreške moga života, a mogla sam biti vjernija i revnija!»

Uzevši je zatim za ruku doda: «Dođi sa mnom, pokazat ću ti predivne stvari.» Pođoše tako, stigoše na široku livadu punu prekrasnih loza; na svakom listu bila su urezana slova. «Čitaj!» - *reče Cornelija prijateljici*. Sestra se sagne, te na svoje veliko iznenađenje počeo čitati svoje pogreške i svakodnevne nesavršenosti, te upita zaprepaštena što to znači. «Ništa neobično, draga moja sestro, *odgovori pokojnica*: nisi li često puta čitala one riječi što ih je izgovorio naš Gospodin na Zadnjoj večeri: *Ja sam trs a vi ste loze?* Svako naše djelo dobro ili zlo je jedan list u tom mističnom vinogradu: da bi ušla u Nebo potrebno je da listovi zlih djela nestanu uništeni vatrom: no utješi se sestro moja, jer gledajući malo поближе, vidjet ćeš da ti ostaje malo toga što trebaš uništiti, jer si ostala vjerna svojim djevičanskim obećanjima, te si služila revno našeg dobrog Učitelja. Istina je, ima još mnogo tvojih pogrešaka, ma ne toliko kao mojih, jer sam tokom zemaljskog života prolazila kroz razne stadije; hoću te uvjeriti u to!» Pošavši par koraka naprijed, našle su se opet ne nekom mjestu punom trsova isprepletenih i izvijenih, poput zmija, sa svih strana, tako da su listovi pokrivali tlo; požurivši se sestra da pročita što piše na tim listovima, pokojnica poviče: «Stani, *reče joj*, moj dobri Gospodin ne dozvoljava, da ti već od sada saznaš sve moje pogreške i uvrede koje sam počinila, hoće me poštediti od te sramote. Pročitaj samo ono što ćeš vidjeti na onim listovima koji ti se nalaze blizu!» Tada ova baci pogled na one koji su joj bili blizu, vidje tada sve pogreške koje je pokojnica počinila na svetom mjestu, nepoštivanja, rastresenosti, te nepotrebne razgovore koje je vodila u crkvi. Tada redovnica uzvikne: «O, Isuse moj, što moram učiniti da bih zadovoljila za te grijeh? Kako to da poslije tolikih čestih tvojih ispovijedi i pričesti, te poslije tolikih oprosta koje si primila, ostaje ti još toliko toga za ispaštati?»

«Točno je to što govoriš, o draga sestro, no moraš znati da zbog moje mlakosti, te zbog loše navike koju sam imala, nisam zadobila onaj plod od sv. Pričesti i Ispovijedi koji sam mogla postići, a što se tiče oprosta, postigla sam ih jako malo, tri ili četiri u svemu, radi moje uobičajene rastresenosti, te zbog pomanjkanja revnosti, stoga sada moram vršiti pokoru koju nisam vršila, kada bi mi to bilo puno lakše.»

Jedan drugi događaj vrlo sličan čita se u životopisu službenice Božje Katerine Paluzzi. Ta svetica, utemeljiteljica jednog samostana sestara dominikanki, u biskupiji Nepi u Papinskoj državi, uspostavila je prijateljstvo sa jednom redovnicom po imenu Bernardina, vrlo kreposnog života, jedna drugu su poticale u ljubavi prema Bogu; ne htijući da se njihovo prijateljstvo prekine po smrti, obećaše si da će se nastaviti voljeti i pomagati i nakon ovog života, te da će prva koja bude umrla ukazati se onoj drugoj, da bi je obavijestila o tome kako joj je, te da joj objavi o misteriju poslije - grobnog života. Poslije teške bolesti prva bi pozvana pred Gospodina Boga Bernardina; tokom bolesti više puta je ponovila svoje obećanje. No prošli su tjedni, pa i mjeseci, a da se ništa nije dogodilo. Katarina je umnožila svoje molitve, te je noću molila našeg Gospodina, da ima milosrđa s njezinom družicom. Poslije godinu dana, na dan Bernardinine smrti, dok je Katarina bila sva udubljena u molitvu, vidje neki bunar, a iz bunara je izlazio dim i plamen, a iza toga ukaže se neka osoba sva okružena tamom; pomalo je svijetlo osvijetlilo osobu, te ona prepoznala svoju prijateljicu Bernardinu. Katarina potrči prema njoj, te je upita kako je i zašto je tako dugo čekala da joj se javi, od kuda dolazi, te što znači taj plamen, bunar, i je li završila svoje čistište tek tog dana. Pokojnica dogovori: «Da, godinu dana iza moje smrti još uvijek ispaštam za svoje grijeh, a sada će me uvesti u nebeski Jeruzalem. Što se tebe tiče, nastavi u svojim pobožnim vježbama i znaj da te Bog ljubi i da ima s tobom velike planove.»

6. Potreba da se moli za duše, pa i one koje su umrle na glasu svetosti

Jedan drugi događaj još čudesniji i da nije utemeljen na autoritetu mudrog kardinala Giacoma di Vitrya, ne bih se usudio iznijeti ga ovdje; taj događaj nam pokazuje kako ponekad puta nekim dušama i najposebniji darovi u životu i u času smrti nisu pomogli da se spase muka Čistilišta. (*Životopis službenice Božje Marije d'Oignies*, u Suriju, knjiga II, pogl. 3, na 23 lipnja).

Godine 1208. živjela je u selu u provinciji Liegia u Belgiji neka sveta udovica koju je jako voljela Marija d'Oignies. Udovica se razboli te pade u krevet bolesna na smrt. Službenica Božja, Marija ode da joj pomaže i da je hrabri. Ušavši u sobu ugleda Majku Božju kako sjedi kod bolesničinog kreveta, te ju je najnježnije posluživala, tako je pazila na nju, da joj je rashlađivala zrak sa jednom lepezom oko čela koje je gorilo jakom vrućicom. Nakon par sati, demoni što su stajali pred vratima naoružani svojim konopcima, kako bi svezali tu odabranu dušu otjera sam sv. Petar, baš u času kada je umiruća ispuštala dušu u poljupcu sa Gospodinom. Poslije smrti nastavljaju se čudesni događaji. Kod sprovoda sestra Marija vidjela je Presvetu Gospu u pratnji mnoštva djevice podijeljene u dva kora, kako pjevaju brevijar za pokojnike, kod mrtvog tijela pokojnice; vidjela je i samog Gospodina, koji je predsjedao tu ceremoniju u službi svećenika. Dakle, tko bi sumnjao, da jedna tako posebno odabrana duša nije otišla ravno u Nebo? No sudovi Božje Providnosti se i te kako razlikuju od naših sudova! Poslije tako slavnog pokopa, službenica Božja se je povukla u oratorij da zahvali Gospodinu, za tako velike milosti koje je pokojnici udijelio. No dok je bila u ekstazi, vidjela je dušu pokojnice kako je vode u Čistilište, te bijaše osuđena na teške muke, da bi se očistila od nekih nesavršenosti. Uplašena tim viđenjem, pobrine se da javi pokojničnim kćerima, vrlo kreposnim djevicama; sve tri se združe da bi zadovoljile Božju Pravdu, sa žarkim molitvama, milostinjama, postovima, mrtvenjima. Napokon poslije mnogo vremena, duša pokojnice ponovo se ukaza sestri Mariji, rekavši joj, da je napokon oslobođena svih muka, te da ide uživati vječno blaženstvo. Poslije tog primjera, tko se neće tresti od straha pred vlastitom sudbinom?...

Bilo bi zaista glupo razmišljanje, da se ne moli za nekog pokojnika, jer je živio svetim životom, te umro kao svetac. Kako će se mnoge duše kajati u Čistilištu zbog tih sudova previše blagih, što se tiče vječnoga Suda! Mi smo vidjeli, kako je sv. Augustin posve drugih nazora što se tiče strogosti Božjega suda, jer je i poslije dvadeset godina poslije smrti svoje majke, preklinjao i molio čak i svoje čitatelje da se mole za pokoj duše njegove majke Monike. Što se tiče te lakoumnosti u sudu o svetosti duša pokojnika, donijet ću tu jedan primjer, koji sam izvadio iz *Kronika Male Braće*. (III Dio, IV knjiga, pogl. 7).

U samostanu Male Braće u Parizu, umro je neki sveti redovnik, koji je zbog svoje velike pobožnosti dobio nadimak Anđeliko. Neki njegov subrat, doktor teologije, vrlo kreposna života, propustio je služenje triju sv. Misa, koje su se uvijek služile, kada bi umro koji subrat fratar; činilo mu se skoro da vrijeđa Milosrđe i Pravdu Božju, ako se moli za spas jedne tako svete duše; po njegovom sudu morao se već naći u najvećim visinama nebeskim.

Nakon par dana dok je on molio u vrtu i razmatrao, te bio sav obuzet molitvom, ukaza mu se pokojnik u vatri govoreći mu plačućim glasom: «Dragi učitelju molim Vas pomozite mi, imajte smilovanja sa mnom.»

«Kakvu vam jadnu i siromašnu pomoć mogu pružiti o sveta dušo?!» - upita redovnik.

«Ajme! Ajme! Ja se još uvijek nalazim u vatri Čistilišta, čekajući tri Mise, koje ste Vi morali dati služiti. Da ste održali Vaš zadatak, što naše konstitucije propisuju, sada bih već bio u nebeskom Jeruzalemu!» Jer je redovnik, za ispriku ukazao, na sveti život koji je provodio pokojnik, kao i molitve, i pokore, te točnost u vršenju pravila, te još mnogo drugih divnih kreposti, pokojnik usklikne: «Ajme! Ajme! Nitko ne vjeruje, nitko ne shvaća kakav je

sud kojim Bog sudi svoja stvorenja. Njegova neizmijerna čistoća otkriva pogreške i u našim najsvetijim djelima. Ako su i sama nebesa podložna nesavršenosti u njegovim očima, koja su sama čistoća, kako bi se mogao čovjek, bijedno stvorenje, pokazati pred njim posve čist? Pravedno je da Mu se dade račun do zadnjega novčića. Da ste sa svim znanjem koje posjedujete samo malo bolje shvatili beskrajnu svetost Božju, ne bi moju svetost prosudili takovom strogošću!» To rekavši nestane. Dobar redovnik se požuri da odsluži tri sv. Mise, kada mu se trećeg dana ukaza ona blažena duša, da mu zahvali i javi da je gotovo čišćenje i da odlazi u Nebo, da primi nagradu za svoje kreposti.

Po svemu tome moramo zaključiti da se, nažalost, ne misli na strogost kazne u Čistilištu, te na beskrajnu svetost Onoga, koji ne podnosi niti najmanju mrlju u Svecima svojim. Kada bi se malo više razmišljalo o toj istini, sa mnogo više pažnje bi se pazilo na lake grijeh, na koje se malo obaziremo; molilo bi se sa više žara i revnosti za one jadne duše, koje za života možemo tako lako pomoći.

II. POGLAVLJE

O ČISTILIŠNIM MUKAMA ODREĐENE ZA SVAKI POJEDINI GRIJEH

1. Pogled na Čistilište po sv. M. Magdaleni de' Pazzi

Ako od općenitih osvrtu o težini muka u Čistilištu na koje smo do sada ukazali, pređemo na muke, koje su određene za svaki pojedini grijeh najbolji će nam vodič biti objave svete Marije Magdalene de' Pazzi, koja je među svim kanoniziranim svecima od strane Crkve, poslije svete Franciske Rimske ostavila najveći broj vrlo detaljnih zapisa, i ako se može tako reći daje i najtočniju topografiju Čistilišta. Jedne večeri, dok se sa nekoliko sestara šetala po samostanskom vrtu, najednom je pala u ekstazu, te su je čuli vikati više puta: «Dobro, pretrčat ću krug, dobro, pretrčat ću krug!» S tim riječima je htjela zadovoljiti zahtjevu njezinog Anđela čuvara koji ju je pozvao da pohodi Čistilište. Tako su je vidjele njezine sestre, sa strahom i divljenjem, kako počinje taj strašan put, a o kojem je ona prekrasno zapisala, pošto je izašla iz ekstaze. Kroz dva sata bez prestanka, vidjeli su je kako je išla unaokolo oko samostanskog vrta, zaustavljajući se samo, najvjerojatnije, kada joj je Anđeo čuvar nešto pokazivao, dok je ona kvrčila ruke od boli u supatnji i postajala blijeda u licu.

Tako se kretala dalje pognuta prema zemlji, kao da je pritišće teški teret k zemlji, dok je u licu pokazivala strašne znakove straha i užasa. Sestre su je slijedile, upijajući s pobožnom žeđi svaki njezin vapaj straha i samilosti, koji bi joj znali pobjeći ponekad iz usta. Ponekad se čulo kako viče: «O, kakve muke! Milosrđe, Bože moj, milosrđe! Presveta Krv moga Spasitelja siđi na ove duše, oslobodi ih od njihovih muka! Jadne duše koliko samo trpite! A ipak vas vidim sretne i zadovoljne u tim strašnim mukama! A ima i onih koje trpe još više!» Jedan puta je uzviknula: «Kako bih voljela da ne promatram iz bliza te jadne duše tako izmučene!» Ipak je morala poslušati i sići isto tako u druge provalije. No nakon što je zakoračila par koraka, najednom se je zaustavila, sva uplašena i drhteći derući se uzviknu: «Kako! Svećenici i redovnici u tom užasnom mjestu! Ah! Moj Bože, moj Bože, vidim ih kako užasno trpe!» Užas i podrhtavanje treslo je njezino tijelo; po kojima se mogla samo zaključiti snaga jakosti te muke, koje je onoga časa promatrala. Izašavši iz zatvora svećenika, prešla je mjesta koja su manje strašna, te ode tamo gdje su jednostavne duše, djece i onih čiji grijesi nisu tako teško kažnjeni, jer su bili počinjeni u neznanju. Tamo nije bilo ništa drugog, već samo led i vatra, te su duše prolazile sada iz jednog stanja u drugo. Tamo je svetica prepoznala dušu svoga brata, koji je umro prije kratkog vremena, te su je čuli kako viče:

«Jadna duša moga brata, kako trpiš! A ipak se tješiš; sva goriš, a ipak si zadovoljna, jer znaš da su te muke put prema sreći!»

2. Muke su određene već prema počinjenim grijesima

Pošto je prešla par koraka, dala je na znanje da promatra duše koje su puno nesretnije, te poviče: «Ajme! Kako je strašno ovo mjesto! Kako vrvi odvratnim demonima i užasnim trpljenjima! Tko su, moj Bože, ti nesretni patnici? Ajme! Kako ih vidim probodene vrhovima najoštrijih igala; skoro su razderane!» Tada joj bi odgovoreno, da su to one duše, koje su u životu nastojale samo da se drugima sviđaju, te su znale biti dvolične. Prolazeći dalje, vidjela je jednu hordu koju je nešto guralo prema nekom mjestu, a izgledala je kao pritisnuta nekom prešom; shvatila je prema objavi da se nalazi među dušama nestrljivaca i neposlušnih. Dok ih je tako promatrala gestikulirala je, sada saginjući glavu sve do zemlje, pa ukočivši užasnuti pogled u jednu točku, ili je uzdisala iskazujući na taj način duboko suosjećanje.

Malo kasnije činilo se da je postala još više žalosna, te poviče od straha: ulazila je tada u zatvor lažljivaca. Poslije no što je dobro i točno pogledala, reče jakim glasom, da se lažljivci i prevaranti nalaze najbliže Paklu, te da su njihove muke užasne; da im se u usta lijeva topljeno olovo, dok su oni uronjeni u jezero od leda, tako da istovremeno i gore i smrzavaju se.

Stigavši do zatvora gdje su oni koji su sagriješili zbog velike slabosti, poviče: «Ajme! Ja sam mislila da ste vi duše koje ste sagriješile iz neznanja, ali sam se prevarila, jer vas vidim kako gorite u mnogo žešćoj vatri.» Tamo malo dalje prepoznala škrce, što se tope kao olovo u visokoj peći. Zatim prođe pokraj dužnika Božanskoj pravdi, radi grijeha bludnosti; ti su im grijesi oprošteni, ali nisu dosta zadovoljili za te grijeha za vrijeme zemaljskog života. Njihov zatvor je bio tako prljav i smrdljiv, da samo vidjevši ga iz daleka zatvaralo ti se srce. Svetica je prošla dalje bez riječi, ali na kraju njezinog strašnog hodočašća čulo se kako je viknula: «Naučite me Gospodine Isuse, kakva je bila Vaša uzvišena nakana, kad ste mi pokazali sve te užasne muke. Možda da zadovoljite mojoj vrućoj želji da saznam gdje se nalazi duša moga pokojnoga brata, ili da me potaknete da se molim sa više žara za duše koje podnose Čistilišne muke, jer se do sada nisam dovoljno molila? Ne, sada shvaćam, što ste Vi htjeli; na taj način ste htjeli da bolje shvatim kakova i kolika je Vaša bezgrešna čistoća u Vama!»

Iz zatvora bestidnika pošla je onaj ambicioznih i oholih, koji užasno trpe u dubokim teškim tminama: «Jadni – reče – oni koji su se htjeli uzdići iznad drugih, sada su osuđeni živjeti u potpunoj tmuni!» Zatim je vidjela nezahvalnike prema Bogu, tvrdog srca, i koji nisu znali nikada što to znači ljubiti svoga Stvoritelja, Otkupitelja i Oca; te duše žive utopljene u jezeru od tekućeg olova; kaju se, jer su ostale besplodne, po njihovoj nezahvalnosti, za sve izvore milosti. Na kraju u zadnjem zatvoru vidjela je duše, koje tokom života nisu bile posebice sklone niti jednoj grešnoj navici; no sudjelovale su u svim grješnim prigodama sa malim prekršajima; primijetila je da moraju za svaki grijeh posebno pretrpjeti kaznu, u manjim količinama.

Poslije dva sata tako teškog i mučnog hodočašća Svetica se vratila iz ekstaze, ali tako slaba i moralno utučena, da je ta utučenost trajala više dana, i trebalo je vremena da se oporavi od sjećanja tog strašnog prizora, koji je vidjela vlastitim očima. Sve te detalje i još neke druge, koje sam radi prostora propustio, nalaze se u životopisu s. Marije Magdalene de' Pazzi, a napisao ga je isusovac p. Ceparo DI.

3. O simboličkim kaznama

Uostalom nalazimo iste sitne pojedinosti, u zapisima svih svetih duša, koje su imale posebni dodir sa Čistilištem. Tako životopis svete Marije Franciske od Sakramenta posebno je poučan glede ove teme. Ona je imala tako prisan odnos sa dušama u Čistilištu, da su ove više puta dolazile u mnoštvu u njezinu ćeliju, čekajući ponizno, svaka na svoj red, da bi pobožna redovnica molila za njih; a da bi je potakli na veću samilost prema njima, dolazile su sa predmetima po kojima su grijeshili, a koji su sada bili sredstvo njihove muke i trpljenja. Biskupi, na primjer, dolazili su sa mitrom svom u vatri na glavi; u ruci su imali užareni pastor sa plaštem u plamenu; optuživali su se da su kažnjeni na taj način, jer su ambiciozno željeli biskupsku čast, i jer nisu izvršili mnoge dužnosti vezane uz to imenovanje. Svećenici su se ukazivali sa svećeničkim liturgijskim odijelom u plamenu, sa štolom koja je postala užareni lanac, sa rukama prekrivenim i pojedenim od odvratnih čireva; ispovijedali su joj da su kažnjeni na taj način, jer nisu savjesno slavili Božja otajstva. Jednog dana vidjela je nekog redovnika prekrivenog sa skupocjenim nakitom, sa škrinjama, sa mekanim stolicama, sa slikama, sve je to bilo u plamenu; to je sačinjavalo njegovo čistilište, jer dok je živio skupljao je s užitkom sve te stvari u svojoj ćeliji, iako je položio zavjet siromaštva. Neki odvjetnik joj se ukazao sav izranjen sa odličjima i svim svojim profesionalnim instrumentima oko njega; bilo je tu pero, papir, tinta kojima se služio za nezakonita odobrenja; bila je tu i torba sa plodom njegove nepoštene zarade; svaka od tih stvari bila je užarena, te je jadnik bio sav ispečen i strašno je gorio. Tako, po Božjem prepuštenju, ono što nam je u svijetu služilo da grijeshimo, sada u drugom životu postaje nam trpljenje za zadovoljštinu.

Objave istog tipa nalazimo u procesu kanonizacije sv. Bernarda iz Siene (Bollandisti. *Vita s. Bernardini Senensi, 20, maji supplementa*).

Neki dečko je umro u jedanaestoj godini života; dok je trajao pokop, po molitvama sv. Bernardina, stresao se kao iz nekog dubokog sna, te je počeo pričati sve što je vidio na drugom životu; nakon što je ispriповjedio sa zastrašujućom preciznošću sve muke i trpljenja prokletnika u Paklu, kao i neizmjerne radosti blaženika na Nebu, počeo govoriti o Čistilištu; dok je govorio o raznim mukama predodređene za svaki grijeh, opisao je s istom preciznošću sve užasne muke, koje smo opisali u prethodnim poglavljima, te stoga ne želim ponavljati sve od početka, jer se sve može čitati u originalu kod Bollandistija.

Po koji puta se dešava, da se kazna za neki grijeh, ne zadovoljava s instrumentima koja su služila tom grijehu, već se zadovoljština daje sa simboličnom kaznom, koja dušu na jedan bolni način podsjeća na taj grijeh. «Neki bogati kavalir je htio oženiti neku plemenitu rimsku djevicu, koja je, slijedeći savjete p. Zucchia DI, njenog ispovjednika, posvetila svoj život Bogu zavjetom čistoće. Onaj kavalir usudio se je čak napastovati je u mjestu gdje je odredila provesti svoj posvećeni život i svoje posvećeno djevičanstvo. Jednog dana p. Zucchi susrevši ga u jednoj ulici Rima, strogo ga prekori radi njegovog nedostojnog ponašanja, zaprijetivši mu sa svim mogućim Božjim kaznama, ali uzalud. Petnaest dana poslije kavalir umre; poslije nekog vremena djevojka osjeti kako je netko povlači za odjeću, te ču glas koji joj govoraše: «Dođite u parlatorij!» Ona ode, te vidje tamo čovjeka kako se šeće; ona ga upita sva preplašena tko je i što je došao u taj sat tražiti ovdje, te što hoće od nje. Onaj ne odgovorivši ništa okrene se prema njoj, te se zaustavi ped njom, i ona ga mogne prepoznati; bio je to kavalir zaljubljenik, koji otvori plašt što ga je pokrivaio, te joj dade vidjeti željezne lance oko vrata, te one druge obješene o lancu oko vrata; drugi su mu pak lanci stiskali pulseve na rukama, a treći noge ispod koljena; dostojna kazna za onoga koji je htio svezati lancima ljudske ljubavi Isusovu zaručnicu. Zatim reče stravičnim glasom: «Molite za mene!» i nestade. (*Životopis p. Nikole Zucchia*, knjiga I, pogl. 9).

Isto tako bila je simbolična kazna koju je Bog odredio za irskoga kralja. «Dok je jednog dana S. Corpréo, biskup tog naroda molio Božanski časoslov, vidje pred sobom

najednom jednu strašnu prikazu, vrlo blijedu u licu, sa plamenom ogrlicom oko vrata, prekrivenu sa jadnim prljavim i poderanim plaštem; plašt mu je jedva pokrивao pola tijela. Svetac ga upita tko je, ovaj odgovori: «Ja Sam Malahija, bio sam kralj Irske; u mojoj tako visokoj službi mogao sam učiniti mnoga dobra djela, dok sam živio, kao i mnoga kreposna djela, no jer ih nisam izvršio, sada sam stravično kažnjen. Ja nisam htio, o jao meni, poslušati moga ispovjednika, koji me je poticao na pokoru, a da ga što lakše podvrgnem mojim prohtjevima, ponudio sam mu jedan dragocjeni zlatni prsten; za kaznu za to, sada me vidiš sa tom ogrlicom koja me pali na užasan način; isti moj ispovjednik ne bi mi mogao pomoći, jer je i on bačen tu dolje, radi njegove obzirnosti prema meni; nosi ogrlicu sličnu mojoj, ali još više plamteću i mučniju.» Pošto ga je biskup upitao, što znači onaj prljavi i poderani plašt što nosi, odgovori: «I to je jedna posebna kazna, za jedan grijeh što sam počinio; poslije no što sam dao takav plašt prljav i poderan jednom siromahu, koji je bio skoro gol, a molio me za milostinju jedno odijelo, za nesavršeni čin ljubavi koji sam učinio trpim ovu kaznu.» U kronici piše, da Corpréo odmah započne moliti sa čitavim kaptolom, te nakon šest mjeseci molitve, pokojnom kralju bi olakšana kazna, a nakon nekog vremena bi posve oslobođen, samo njegov ispovjednik.

4. O posebnim kaznama za pojedine grijehe

No uđimo dublje u pojedinosti mnogih trpljenja, i ne samo to, reći ću ovako, nezadovoljni s općenitim pogledom na panoramu Čistilišnih muka, proučavamo u objavama svetaca posebne muke koje je Božja Pravda dodijelila za one grijehe, koja se Veličanstvu Božjem najviše gade. Između ostalih Bog kažnjava posebnom strogoćom taštinu. Citirat ću ovdje primjere kojima bih htio da ozdrave mnogu lakoumnu mladež, koja troši vrijeme u ukrašavanju i uređivanju, da bi se svidjeli u ovom životu, dok si nagomilavaju strašne muke na drugome svijetu. Prvi primjer je od sv. Brigitte (knj. VI, pogl. 52); Svetica u jednoj od svojih ekstaza, u kojima je upoznala Čistilište, primijetila je između ostalih neku djevojku visokog plemstva, koja joj je ukazala koliko trpi da zadovolji radi svojih grijeha taštine. Njezinu glavu koju je za života posebno pazila i njegovala, sada je izjedao najvruci plamen iznutra i izvana, ramena i ruke, koje je voljela nositi otkrivene, bile su stisnute užarenim željeznim lancima; noge tako lake u plesu, sada su omatale i izjedale zmije, te su ih ogađivale sa svojim ogavnim izlučivanjima; svi dijelovi tijela koje je za života običavala ukrašavati nakitom, sa perlama, cvijećem, sada su bili izloženi strašnim mukama. I hodala je vičući: «Majko moja, majko moja, koliko si sagriješila prema meni! Tvoja prevelika popustljivost, gora je od najgore mržnje, kojom si me mogla mrziti! Ti si učinila da padnem u tako strašne muke! Ti si me vodila na slavlja, na plesove, na priredbe, na sve svjetovne sastanke, a koji su samo propast za dušu, a radi kojih sada tako bijedno trpim; iako si me pokoji puta upućivala da se molim te na djela kreposti, to je skoro sve izgubljeno radi tolikih užitaka i samodopadnosti, koje sam ja uživala tokom života. No ipak neizmerno sam zahvalna Bogu, je nije dopustio moje vječno prokletstvo. Prije no što sam umrla, pokajala sam se, ispovjedila sam se, i iako sam sve to učinila iz straha pred mukama, koje su me mogle očekivati na drugome svijetu. Dakle, moja ispovijed nije bila valjana. U času agonije sjetila sam se gorke muke koju je Spasitelj pretrpio te sam se tada iskreno pokajala za grijehe, obećavši ako budem imala još vremena da ću za svoje grijehe zadovoljiti pokorom.» Životopisac nadodaje da je Svetica to viđenje pripovijedala rođakinji od pokojnice; ona se je tako impresionirala, da se odrekla svjetske taštine, te se zatvorila u samostan i podvrgla teškim pokorama; tu je sveto živjela i sveto umrla.

Drugi primjer je uzet iz života Maije Villani, a napisao ga je p. Maschi (knj. II, gl. 5).

Dok je jednog dana službenica Božja molila za duše u Čistilištu, u duhu je bila prenesena na mjesto muka; između svih mučeničkih duša vidjela je jednu koja je trpjela više nego sve druge; izgarala ju je vatra od vrha do dna, jednostavno ju je omotala; plamenovi su je neprestano izgarali. Službenica Božja je upita zašto toliko trpi i da li ima jedan čas odmora od tih muka, na što ova odgovori: «Već dugo vremena kako se nalazim ovdje, da strogošću zadovoljim za svoje grijehе taštine koje sam počinila u prošlom životu, živeći u luksuzu, no do sada nisam nikada dobila nikakve olakšice, jer je Gospodin u svojoj Pravednosti dopustio, da me potpuno zaborave moji rođaci, moji sinovi i prijatelji, jer kada sam ja bila živa sva sam se predala taštini, svjetskoj slavi, slavljima i užicima. Vrlo rijetko sam mislila na Njega i na dužnosti koje sam imala po mom rangу; nisam se za drugo brinula nego kako ću povećati svoja bogatstva, te prestiž moje kuće.» Rekavši to nestade.

Drugi teški grijeh kojeg Bog strašno mrzi jest sablazan. Proklet onaj po kojem dolazi do sablazni, reče Sin Čovječji: ako te tvoje oko navodi na grijeh iščupaj ga iz tebe; bolje je ući u život vječni sa jednim okom i jednom nogom, nego imati oboje i ući u vječnu vatru. Ovdje dobro dođe ponoviti o onim prokletim slikama, koje se pod izlikom umjetnosti nalaze po kućama mnogih katolika, koje pomažu da se izgubi duša. Neki slikar vrlo vrijedan i vrlo krepostan, pošto se poveo za zlim primjerom, naslikao je neke nečedne slike, no obrativši se, posvetio se isključivo slikanju samo svetih slika; među zadnjim njegovim djelima bila je jedna velika slika naslikana u karmelićanskom samostanu; pošto ju je završio smrtno je obolio, te zamoli za milost priora onog samostana; poklonio je samostanu sav novac za to skupo učinjeno djelo, no zamolio je da redovnici služe za pokoj njegove duše toliko misa već prema vrijednosti poklonjenog novca. Umro je i malo dana iza toga događaja u krilu Gospodnjem, neki redovnik ostavši na koru vidje ga svega uplakanog mučeći se u vatri. Začuden zapita, da li je on zaista onaj dobar slikar što je umro prije kratkog vremena, i zašto ga vidi u tom tako jadnom stanju. »Kada sam predao dušu Bogu - reče - našao sam se pred njegovim sudom okružen mnogim osobama; te su me duše optuživale jer ih je moja jedna nečedna slika navodila na zle misli, i nečiste želje, te sam stoga bio kažnjen na Čistilište; ono što me je najviše uplašilo, kad sam vidio druge osobe koje su izlazile iz pakla vičući, da sam ja bio uzrok njihovog pada u vječno prokletstvo, te su zahtijevale u ime pravde da i ja primim istu kaznu. No na sreću dođoše s Neba mnogi sveci, koji su me branili, pred Božanskim Suceм govoreći da je to bilo djelo mog neiskustva iz moje mladosti, te da sam to popravio sa mnogim djelima koja su poticala na dobro mnoge duše. Tada sam bio tek spašen vječne muke, ali osuđen da trpim u toj vatri, dok ona nečedna slika ne izgori, te ne mogne više nikome nauditi. Zato Vas molim dobri oče da odete kod vlasnika te slike, te da mu kažete gdje se nalazim, jer sam popustio njegovim molbama; zamolite ga u moje ime da tu sliku baci istog časa u vatru. Ako odbije molbu, jao njemu! Kao dokaz, najavljujem mu, da će ubrzo izgubiti za kaznu za taj grijeh dva svoja sina, i ako odbije poslušati Božanski savjet, umrijet će prije vremena.

Vlasnik slike, saznavši te stvari, odmah spali sliku; ipak u manje od mjesec dana vidje umrijeti oba svoja sina; tako se rastuži da ostatak svoga života provede u pokori, za zadovoljštinu za zlo koje je nanio naručivši i zadržavši skandaloznu sliku.» (V. Rossignoli, *meraviglie del Purgatorio*, knj. IV, gl. 9).

Drugi grijeh za koji Bog pridržava posebno tešku osudu jesu neumjesni razgovori. *Ako neki čovjek ne uvrijedi riječju, taj je čovjek savršen* rekao je apostol sv. Jakov, i to s razlogom, jer jezik je brdo zla. Da ne govorimo o psovkama, o nedoličnim odlukama, o ogovaranjima, klevetama; tko od nas ima a da si ne predbacuje tisuće i tisuće takovih lakih i beskorisnih riječi, za koje je Božanski Učitelj rekao da će tražiti račun na sudu? Primjer koji ovdje donosim, htio bih da navede na malo razmatranje one lakovjerne osobe, profesionalne zlonamjernike, koji su prvi po časti na govornim svjetskim skupovima, te su uvijek spremni nasmijati druge na račun svog blišnjega.

Opat Durando, prior jednog Benediktinskog samostana, zatim biskup Toloze, bio je čovjek rijetkog pijeteta, vrlo umrtvljen, pun revnosti u duhovnom rastu; no volio je previše šale, te nije znao baš skratiti jezik. Još kad je bio običan monah, njegov opat Hugo ga je puno puta opomenuo, nagovijestivši mu da ako se ne popravi u toj pogrešci, da će mnogo trpjeti u Čistilištu; ali on nije pridavao previše važnosti tim riječima, te je nastavio tako, prvo kao opat, a zatim kao biskup prepričavajući pregršt šala i nepodopština. No nakon smrti je vidio koliko je bio istinit nagovještaj opata Huga, jer kada se Durando ukazao jednom redovniku, svom prijatelju, zamolio ga je da se zauzme za njega jer je strašno trpio u Čistilištu, zato što je bio neumjeren govoreći o drugima. Sakupivši se tada svi monasi, odluče da će čitava zajednica kroz osam dana održavati strogu šutnju, za pokoj te duše. Nakon osam dana ukaže se ponovo duša pokojnika žaleći se, jer je jedan redovnik prekršio šutnju, nije bio oslobođen i ništa nije vrijedilo za pokoj njegove duše. Zajednica ponovi istu pokorničku vježbu, koju su svi strogo održali; nakon osam dana ukaže se Durando obučen u svojoj biskupskoj halji, sa smiješkom na ustima, najavljujući da je njegovo ispaštanje završeno.

Što se tiče laži, već smo saznali iz objave sv. Marije Magdalene de' Pazzi, kako se kažnjava na posebno stravičan način, jer je Bogu vječnoj Istini odurna i svaka najmanja laž. U velikom broju ukazanja, vidimo te jadne duše, koje nam savjetuju, da se odrekemo sa svom pažnjom svake laži; tvrde da se svaka laž i te kako plaća gorkim mukama, iako to neki u ovome životu smatraju samo tricama i glupim pretjerivanjima. Na isti način stavljaju na srce svetim dušama, da se ne zavjetuju tako olako, a kada se zavjetuju da te zavjete vjerno izvrše, jer je tu Božja pravda nepopustljiva. O takovom primjeru želim tu iznijeti jedan primjer, nađen u životopisu Dionizija Kartuzijanca.

Taj je redovnik bio prisutan kod jednog umirućeg novaka, koji se prije mnogo godina zavjetovao da će dva puta izmoliti čitavi Salterij, ali to nije nikada izvršio; našao se sav užasnut na času smrti, strahujući pred Pravdom Božjom. Tada Dionizij, da ga ohrabri i utješi, u tim zadnjim časovima obeća mu da će izvršiti taj zavjet umjesto njega, ako to dopusti Božja Pravda. Poslije novakove smrti dobar redovnik i sam zaboravi što je obećao, dok je onaj jadnik trpio u vatri čistilišnih muka. Jednog dana, po dopuštenju Božjem, ukaza se Dioniziju, da ga podsjeti na obavezu koju je preuzeo na sebe; pokojnik se ukaže sav žalostan i bolan, te reče ove riječi: «Milost, milost!» Sav u čudu i žalostan zbog svoje zaboravnosti, dobar otac je htio rastumačiti toj duši uzrok zaboravnosti, ali pokojnik je samo viknuo: «Kada bi Vi trpjeli samo tisućiti dio mojih muka, ne bi prihvatili nikakvu ispriku, makar kako ona bila opravdana, i istog bi časa izvršili obavezu koju ste si preuzeli pred Bogom, da ćete učiniti za mene.» Tako rekavši nestade.

Htio bih da ljudi ovog lijepog svijeta, čiji je život pun mekoputnosti i senzualnosti, a nije ništa drugo nego jedan niz grijeha, da promisle bar jedan čas na pokoru koju će morati vršiti na drugome svijetu: ne gledajući na strašnu opasnost od prokletstva, kojem izlažu vlastitu dušu. Sigurno da svjetovni raskošan život priprema duši jako teško Čistilište. Službenica Božja Franciska iz Pamplona, poznata po svojim viđenjima Čistilišta, vidjela je tako jednom nekog poznatog svjetskog čovjeka, koji je bio jako dobar kršćanin; bio je osuđen da trpi u Čistilištu kroz 59 godina, jer je previše volio ugodnosti života; neki drugi 35 godina, iz istog razloga, neki treći, koji je još i kockanje volio 64 godine. Uzrok tako teških osuda, što u rastrošnom i svjetovnom životu nije moguće ne sagriješiti u malim pogreškama; pošto ti grijesi nisu okajani pokorama, nakupe se mnogi dugovi pred sudom Božjim, tako da ono što se je moglo lako otplatiti u životu sa pokojim mrtvljenjem i pokorom, mora se platiti godinama Čistilišnih muka.

Skrupuloznost, sam po sebi, nije grijeh, ali preko nje se počine mnogi grijesi, jer ste previše vezani za svoju volju, i radi kćeri oholosti od koje i potiče skrupuloznost, i tu manjkavost Bog strogo osuđuje. Gore navedena s. Franciska iz Pamplona, vidjela je mnoge

duše, koje su bile izvanredno skrupulozne, kako trpe u Čistilištu strašne muke sumnje, tame i čak strah za svoje vlastito spasenje.

Mlakost se isto tako kažnjava velikom strogoćom u Čistilištu. Sveta Marija Magdalena de' Pazzi, dok je jednog dana molila pred Presvetim Sakramentom, vidjela je kako iz zemlje izlazi duša jedne redovnice, koja je imala samo tu pogrešku, da se tu i tamo nije pričestila u danima kada je to nalagala regula; za kaznu bila je prekrivena vatrenim plaštem, ispod kojeg se naziralo prekrasno bijelo odijelo: pokleknuvši pred tabernakulom s velikim poštovanjem i pobožnošću, ostade tamo moliti u adoraciji čitavi sat vremena. Magdalena je prepoznala tu dušu u mucu, po objavi koju je primila; jer je bila mlaka u primanju Euharistije, bila je kažnjena da se svaki dan klanja pred Presvetom Hostijom, obučena u plamteći mantil, da bi zadovoljila za svoju hladnoću; bijela haljina koja ju je branila od te vatre, bila je nagrada za njezino očuvano djevičanstvo. Kroz neko vrijeme ta je duša dolazila na svakodnevno klanjanje, dok joj molitve Svetice i njezina zadovoljština ne povedoše u Nebo.

Mnogo strože je bio kažnjen neki klerik, ali radi mnogo težih propusta (*vidi Michele Alix, Hortus pastorum*, trakt. IV, gl. 2.).

5. O onima koji se ne obraćaju sve do smrtnog časa

Našavši se na času smrti, a jer nije htio nikako priznati svoje stanje, zbog tako česte iluzije nekih klerika koji su običavali vidjeti druge kako umiru, ili stoga jer se bojavao iz fatalnih predrasuda, ili onoga čega se boje mnogi bolesnici, zadnjih Sakramenata, toliko je kasnio i odgađao tako da je umro bez posljednjih pomoći svete Crkve. Dok su ga odvodili na pokop, jadni svećenik otvori oči, te reče jasno ove riječi: «Za kaznu radi zakašnjenja da primim zadnje sakramente, a koje sam ja sam uzrokovao, osuđen sam kroz sto godina na muke u Čistilištu; da sam primio posljednju pomast, kako je to bila moja dužnost, izbjegao bih smrti pomoću tog Sakramenta koji ima dar, da ozdravlja bolesne; tako bih imao vremena činiti pokoru, dok sada trpim užasne muke.» Rekavši to, zatvori oči ostavivši sve užasnite oko sebe.

Što se tiče onih koji skoro čitavi život provode u smrtnom grijehu već po navici, te odgađaju svoje obraćenje na času smrti, kada se i uspiju spasiti od vječne smrti u Paklu, podnose takove muke da nam slijedeći primjer može dati samo neku blijedu ideju o tome.

Barun Ivan Sturton, engleski plemić, iako katolik u dnu srca, da bi sačuvao svoje časti na dvoru, te da izbjegne kraljev bijes, prisustvovao je redovito liturgijskoj protestantskoj službi, te je na van izgledao, da vrši sve propise anglikanskog kulta. U svojoj kući je pak sakrivao jednog svećenika katolika, pod strašnim rizikom; mislio je da se može poslužiti njegovim ministerijem, da bi se opravdao pred Bogom, na času smrti. No umrije, po sudu Božjem, naglom smrću, te nije imao vremena pokajati se i obratiti, kako je to računao; no ipak, po milosrđu Božjem, za sve ono što je učinio za Katoličku Crkvu, u progonstvu u tom kraju, primio je milost savršenog pokajanja, te tako dakle, vječno spasenje; no morao je u Čistilištu platiti i te kako skupo svoju nehajnost. Prošle su mnoge godine iza njegove smrti; žena, udovica se preudala i imala dvije kćeri: jedna od njih bila je živi svjedok događaja koji slijedi.

Jednog dana moja majka zamoli p. Corneilla DI, čovjeka vrlo zaslužnog, koji je poslije umro mučeničkom smrću za vjeru, da služi sv. Misu za pokoj duše njezinog prvog muža Ivana Sturtona; ovaj prihvati, i dok je bio na oltaru između posvećenja i spomen pokojnika, ostade dugo vremena zadubljen u molitvu. Poslije sv. Mise održao je kratku propovijed u kojoj je ispričao da je pod molitvom za pokojnike imao slijedeće viđenje. Pred njim se ukazala velika prostrana šuma sva u plamenu; u sredini se borio jadni barun molećivo vičući i plačući; optuživao se za grešan život koji je provodio u svijetu i na dvoru, te kada je detaljno ispovjedio sve svoje grijeha, jadnik je svršio sa Jobovim riječima: «Milost, milost,

bar vi koji ste mi prijatelji, jer me udarila ruka Gospodnja!» To rekavši nestade. P. Corneille dok je to prepričavao plakao je gorkim suzama, dok je sva naša obitelj i rođaci, oko osamdeset osoba, plakalo; tada smo vidjeli na zidu gdje je bio prislonjen oltar svjetlo slično kao užareni ugljen. To je bilo ono što je prepričala Lady Arundell; to svatko može čitati u povijesti Engleske od Daniela.

Dva grijeha koje se čini Bog kažnjava velikom strogošću na drugom svijetu, to su grijesi protiv pravde i ljubavi. Što se tiče prvoga izgleda da se Bog drži točno onih aksioma koje su dali teolozi. *Ne oprašta se grijeh ako nije vraćen dug*. O trajanju Čistilišnih muka ili Čistilišta, govorit ću na drugom mjestu u teološkom vidu odnosa; no ako se držimo onoga što nam govore objave svetaca, ona prestaje već sada i to u pravom smislu riječi, i to na neodlučniji način. Citirat ću ovdje neke primjere:

Umro neki bogataš a da nije stavio u red svoju ostavštinu; ukaza se nakon nekog vremena p. Agostinu d'Espinosa DI, koji je čitavi svoj svetački život posveti za spas duša iz Čistilišta. «Poznate me?» upita ga pokojnik. «Svakako - *odgovori otac* - i dobro se sjećam da sam Vam dao sakrament pokore, par dana prije no što ste Vi prešli u drugi život.» - «Da, tako je bilo - *doda ova j*- no došao sam po posebnoj milosti Božjoj, da Vas ponovo vidim, te da Vas zamolim, da molite milosrđe Božje da mi se smiluje po Vašim molitvama; molim Vas da izvršite neka djela da mi se skrate muke u Čistilištu. Prvo Vas molim da pođete sa mnom na kratki put.» Na tu molbu otac odgovori da ga ne može slijediti bez dozvole poglavara; no ovaj ga je tako dugo držao u ćeliji dok nije išao moliti poglavara. Pater ode reći Patru rektoru o ukazanju, koji se ispočetka pokaza nesklonim, da dade takovu dozvolu; no nakon nove molbe dade dozvolu, iako sa nekim strahom. Pozove zatim sve patre iz kolegija te im naredi da se mole da uspije ta čudna zadaća. Kad se p. Agostino vratio u svoju ćeliju, našao je tamo pokojnika kako ga čeka, koji ga uze za ruku bez ijedne riječi, te ga povede do jednog mosta nedaleko od grada. Tu zamoli patra da ga pričeka dok, vidi što je sve potrebno, te da će se ubrzo vratiti. Brzo se vratio sa velikom torbom punom novca; jedan dio novca izvadi te reče: «Oče preklopite preklop Vašeg mantila i primite ovu kovanicu; drugo ću nositi ja sve do Vaše ćelije, tamo ću Vam je dati.» Kad su stigli, pokojnik mu dadne ostatak novca pruživši mu napisani papir, te mu reče: «Iz ovoga spisa ćete vidjeti koliko i komu ja dugujem i tko meni mora vratiti novac. Vidjet ćete da su neka djela za pokoj moje duše; ostalo ostavljam Vašoj razboritosti da slobodno podijelite iz ljubavi; naravno da ćete Vi znati bolje to raspodijeliti nego što bih ja to mogao poželjeti.» Kako to reče nestade, a dobar Otac ode pred noge svoga poglavara, koji je još uvijek molio, te mu ispriповjedi što se dogodilo. Dakle, s dozvolom istog, potraži pomno dužnike kojima na njihovo veliko čuđenje vrati sav dug; oni primiše taj novac kao poslan s Neba; ostatak potroši za služenje sv. Misa, za milostinju siromasima, te za molitve redovničkih zajednica za pokoj te duše. Tek što je prošlo osam dana, evo ponovo se ukaza duša pokojnika p. Agostinu, dok je on žarko molio; znakom punim ljubavi poštovanja zahvali se patru, što je tako spremno vratio sve dugove; posebno mu se zahvalio za žrtve koje je prikazao milosrđu Božjem za njega, po kojim je ubrzo mogao izaći iz Čistilišta; rekavši kako sada uzlazi u Nebo.

Drugi primjer je uzet iz životopisa s. Margerite Kortonske. (*Bolland. 22 veljače*). Ta poznata penitentkinja, isticala se posebno radi svoje ljubavi prema pokojnicima, te su joj se stoga mnogi ukazivali, da bi zamolili za pomoć i molitve. Između ostalih jednom joj se ukažu dva trgovca; njih su ubili razbojnici na putu; kako su umrli naglo nisu imali vremena niti izreći djelo pokajanja za svoje grijeh: po Božjem milosrđu imali su ipak toliko vremena da se savršeno pokaju, te su se tako spasili. No kako su tokom života u svom poslu počinili mnoge nepravde trpjeli su strašne muke; stoga su molili Službenicu Božju da dojavu njihovim rođacima, da vrate što prije kome su morali sav novac, koji su oni postigli prijevarom, jer se bez tog čina neće moći osloboditi tih strašnih muka.

Kada povratak nije moguće ostvariti, sam Bog pronalazi putove u svojoj pravednosti. Jednog dana dok se bl. M. Margerita Alacoque molila za neke pokojnike, koji su bili vrlo poznati za života, primila je objavu da je jedan od njih osuđen da ostane dugo godina u Čistilištu. I još više, da sve sv. Mise i molitve koje su se prikazivale za njega, Bog je odredio da se dodijele onim obiteljima koje je ta osoba uništila i oštetila, radi pomanjkanja ljubavi i pravednosti; kako ti jadnici nisu imali sredstva da namjene sv. Mise i molitve, Gospodin im je dao to na taj način. (*Životopis Blaženice, Pismo od M. Greyfié njezine poglavarice*).

Što se tiče pogrešaka u ljubavi, tu je Bog posebno strog, a napose kada u tome griješe posvećene duše; uzrok je vrlo jasan. Bog je ljubav, kako kaže sv. Ivan, stoga nema stvari koja ga toliko vrijeđa kao neprijateljstva, neopraštanja, iznašanja tuđih pogrešaka, krivi sudovi i svi ostali grijesi protiv ljubavi, koji se tako često mogu naći kod pobožnih osoba i savršena ponašanja. U životopisu bl. Margerite se čita, da su dvije redovnice, koje je ona molila poslije njihove smrti, ukazale kako leže u zatvoru; jedna od njih je trpjela mnogo, mnogo više od one druge. Ova je trpjela mnogo više, baš radi grijeha protiv sestrinske ljubavi, i radi pomanjkanja onoga zajedništva koje mora kraljevati u samostanskim zajednicama; kako je ona radila protivno toj kreposti, zaslužila je, između ostalih muka, da ne može primiti molitve koje je zajednica namjenjivala i prikazivala za nju Bogu za pokoj njezine duše; dobila je samo tu milost u svojim bolima, da je mogla primiti molitve od tri, četiri sestre iste zajednice, koje je ona za života najmanje cijenila i voljela. (*Životopis Blaženice, Pismo od M. Greyfié*).

Evo kako se, prema najautentičnijim objavama pravednost Božja primjenjuje, za različite grijehe razne kazne; poslije ovog tako turobnog hodočašća koje smo prošli, pogledajmo koje bi nas mjesto i kazna čekali, prema pravednosti Božjoj, a koje smo mi zaslužili našim grijesima; nastojmo ih izbjegavati i popraviti se, da smanjimo muke na drugome svijetu.

V. POGLAVLJE

RAZNE PODJELE ČISTILIŠTA

O trim regijama Čistilišta, prema sv. Francisku Rimskoj – O gornjem Čistilištu – O dušam koje trpe samo neka laka trpljenja za neke pogreške - O srednjoj regiji Čistilišta – O najnižoj regiji Čistilišta, koja je podijeljena u druge tri podregije – O Čistilištu svjetovnjaka

Već smo mogli vidjeti kod sv. Marije Magdalone de'Pazzi, kao i u drugim do sada citiranim objavama da Čistilište nije jedno jedino mjesto, već je podijeljeno u više odijeljenih fragmenata, prema težini grijeha za koje duše moraju dati zadovoljštinu. Da bi bolje uvidjeli podjelu tog mjesta muka dobro je prikloniti se poznatom viđenju sv. Franciske Rimske, koja nam daje točnu topografiju, skoro bi se moglo reći zemljopisnu kartu kraljevstva muka (*Bolland. Vita s. Francesca 9 Martii*). – Prema viđenju te Svetice Čistilište je dakle, podijeljeno na tri odijeljena (dijela regije): U gornjem dijelu, ili regiji, nalaze se duše koje trpe samo muke pogrešaka, ili najviše neko lako vrlo kratko trpljenje; u centru nalazi se srednja regija, gdje je ona vidjela velikim slovima napisano *ČISTILIŠTE*; u tom dijelu su zatvorene duše koje su lako griješile, ali njihovi grijesi iziskuju osjetljivu zadovoljštinu. Posljednja regija podijeljena je u tri dijela; prvi dio je kao neka zaleđena močvara; drugi dio je sačinjen od smole pomiješanom s kipućim uljem; treći dio je sačinjen od nekog metala sličnom zlatu i srebru a koji se miješaju u tekućem fluidnom užarenom stanju. Trideset šest anđela je predodređeno od Boga da bacaju duše iz zaleđene močvare u kupke kipućeg ulja i metala u užarenom stanju; oni tu svoju zadaću izvršavaju s najvećom revnošću i točnošću, ali sa

velikim poštovanjem i ljuibavlju prema jadnim trpećim dušama. Na kraju na dnu, skoro blizu Pakla nalazi se treća regija, tj. Donje Čistilište, puno svijetle prodiruće vatre, a razlikuje se od one u Paklu, jer je ova svijetla a ona je tamna i mračna. I u ovoj regiji postoje tri dijela:; onaj prvi dio gdje se manje trpi, nalaze se svjetovne duše koje moraju zadovoljiti za teške grijeha; drugi dio, gdje su muke mnogo teže nalaze se klerici, koji nisu imali svećenički sveti red, redovnici i redovnice; treći dio gdje su muke još teže i jače, predodređen je za svećenike i biskupe. Sada ćemo malo podrobnije sagledati svaki od tih triju regija Čistilišta.

Ne treba sumnjati, da postoji Gornje Čistilište gdje duše nisu podvrgnute osjetljivim mukama, uopće nema sumnje o tome, jer neovisno od tako preciznih objava. Franciske Rimske, to nam potvrđuju mnoge druge posebne objave. Čak je Presv. Dj. Marija pokazala sv. Brigiti, da postoji jedno Čistilište duhovno; nazvano *Čistilištm želje*, u kojem su zadržane neke duše, koje iako su posve čiste od bilo kojeg grijeha, ipak tokom njihova ovozemaljskog smrtnog života nisu dovoljno težile k svome Stvoritelju. Između mnogih objava koje potvrđuju tu doktrinu izabrat ću radi sažetosti samo jedan primjer kako slijedi:

"U životu sv. Marije Magdalene de' Pazzi čita se, da jedna od njezinih susestara po imenu Marija Bendikta Viktorija, redovnica urešena krepostima, a umrla joj je na rukama; dok je još bila u agoniji službenica Božja je vidjela jedno mnoštvo anđela što je čeka sva ushićena i radosna da je povedu u nebeski Jeruzalem, i u času dok je ta blažena duša izdahnula Svetica je vidjela njezinu dušu kako leti u obliku golubice sa zlatnom glavom prema anđelima, te tako nestade. tri sata kasnije dok je bdjela kod tijela mrtve redovnice, sa jednom drugom sestrom , po imenu Pacifika iz Tonalje, ova prekide molitvu te upita Sveticu, gdje se nalazi toga časa njihova susestra, da li u Nebu ili u Čistilištu. Niti u Nebu, niti u Čistilištu, odgovori Svetica. Sestra se iznenadi do te mjere, da se je skoro skandalizirala, ali malo kasnije dok je s Magdalenom molila časoslov za pokojne, a kako je recitirala *Slava Ocu...* na kraju jednog psalma, umjesto *Requiem...*, htjela se je ispraviti, Svetica joj reče da je dobro rekla, jer da nije potrebno više moliti za tu dušu *Requiem...*. Sestra Pacifika iako nije shvatila značenje tih riječi, nije se usudila prekinuti susetru. Drugo jutro dok se je služila sv. Misa za pokojnicu u času *Sanctusa*, Magdalena je otišla u ekstazu, tu joj Gospodin dade vidjeti onu blaženu dušu u vječnoj slavi. Na njezinom čelu blistala je jedna zlatna zvijezda, znak nagrade za njezinu veliku ljubav; njezini prsti bili su ukrašeni mnoštvom skupocijenog prstenja, dok je kruna na glavi bila puno bogatija od neke druge redovnice, isto tako vrlo kreposne, a koja je bila umrla prije kratkog vremena. Ta je razlika postojala stoga jer je sestra Marija Benedikta željela trpjeti za Boga tokom svoga života. I još više, radi velike ljubavi kojom je tretirala svoje bližnje i susestre, uživala je u nebu posebnu milost, da je mogla svoje usne približiti usnama Božanskom Spasitelju, te je tako dugim gutljajima pila predivno (božanstveno) piće. Kad je to vidjela sv. Magdalena počela je izražavati radost za njezinu nagradu u Nebu; upita stoga Gospodina, zašto tek što je umrla nije odmah došla u njegovu Božansku prisutnost, te ju je (kako se to i desilo) zadržao pet sati ne baš u Čistilištu, već na jednom posebnom mjestu, gdje iako se ne trpe osjetljive muke, bilo joj je uskraćeno gledanje Boga. Gospodin je odgovorio, da je ta sestra u svojoj posljednjoj bolesti, posebno radovala pažnjama kojima je bila okružena, te služenju kojima su je sestre obasipale u asistenciji; prekinula je za neko vrijeme ono savršeno i uobičajeno ujedinjenje s Bogom koje je inače posjedovala, te je stoga tako bila kažnjena.

Ista Svetica je jedan drugi puta vidjela neku drugu redovnicu iz svoje zajednice, koja je bila umrla nedavno; vidjela ju je kako blista nebeskom svjetlošću po čitaviom tijelu osim po rukama, radi nekih nesavršenosti koje je izvršila protiv svetog siromaštva. No poslije par časaka i ruke joj počеше blistati, te uđe u vječnu slavu.

Pater Francesco Gonzaga, franjevac a zatim biskup Mantove, iznosi jedan slični događaj u svojoj knjizi o početku Serafskog reda (*Parte IV, N. VII*).

"Fra Ivan od Puta, vrlo krepostan redovnik, razboli se i umre u nekom samostanu na Kanarskim otocima. Njegov brat bolničar, fra Aksencije, koji ga je posluživao za vrijeme bolesti, bio je isto tako je napredovao u savršenstvu života; jednog dana dok je molio za pokoj te duše, ukaza mu se redovnik njegovoga Reda okružen svjetlim zrakama, tako da se je rasvijetlila čitava čelija, nekom divnom svjetlošću; brat sav izvan sebe od radosti tog časa ga ne prepozna, a nije se usudio pitati ga za ime; no kako mu se ovaj ukazao i po drugi i po treći puta, napokon se ohrabri te ga upita u ime Božje tko je i zašto dolazi. Ja sam – *odgovori pokojnik* - duša fra Ivana od Puta, a dolazim ti se iskreno zahvaliti za molitve koje uzdižeš Gospodinu za pokoj moje duše, i javiti ti, da zahvaljujuću Milosrđu Božjem, nalazim se na mjestu spasenja, među onima koji su predodređeni za slavu; o tome ti svjedoče i ove zrake koje izlaze iz mog tijela. No ipak, kako još nisam dostojan da gledam Boga licem u lice, jer sam tokom života zaboravio, mojim nemarom, moliti časoslov za pokojne, koji sam morao moliti već prema reguli; molim te u ime našeg prijateljstva, koje si mi uvijek iskazivao, ne naprotiv u ime ljubavi koju gajiš prema Isusu, učini da se ti časoslovi izmole u moje ime sa velikom revnošću, tako da bih što prije mogao uživati u gledanju moga Gospodina. Fra Aksencije je potrčao te ispričao sve gvardijanu, koji dade zapovijed da se od istoga časa izmole časoslovi; nakon što je to bilo učinjeno, ukaza se ponovo duša fra Ivana okružena mnogo blistavijim svjetlom, najavljujući da je ušla u posjed vječne sreće".

Sv. Gertruda u svojim objavama objavljuje, da je neka pobožna redovnica umrla u cvijetu svoje mladosti u Gospodnjem zagrljaju, poslije života koji je provela u neprestanom klananju pred Presv. Salramentom; ukaza joj se tek što je umrla sva blistava od nebeskog svjetla; klečala je pred Božanskim Učiteljem, koji je iz svojih Svetih rana bacaо užarene zrake, koje su lagano doticale pet osjetila pobožne redovnice. Ipak njezino čelo izgledalo je kao malo potamnjeno oblakom ljupke žalosti: Sva iznenađena Sv. Gertruda upita kako to, dok joj je On ukazivao tako posebne privilegije, ona ipak nije izgledala posvema i savršeno sretna. "Do sada, *reče Isus*, toj je duši presuđeno, da je dostojna kontemplirati samo moje čovječstvo u slavi i mojih pet rana, zbog njezine nježne pobožnosti prema Misteriju Euharistije: Ipak ne može pristupiti u blaženo viđenje, radi neki sitnih pogrešaka koje je počinila protiv regule". No kako je Svetica molila za nju, Gospodin joj je dao na znanje, da bez mnogih svetih Misa za pokojnu, ova duše ne će moći tako brzo završiti svoju muku, jer to iziskuje njegova Božanska Pravda. Sve je to pokojnica dobro shvatila, i dala znakom do znanja sv. Gertrudi, da ne želi biti oslobođena, prije no što je zadovoljila posve za svaki svoj dug. Gospodin za taj znak, pokaže joj posebnu ljubav položivši joj rurku na glavu i blagoslovivši je".

Završit ću, iznoseći istiniti događaj o jednoj duši koja je dugo morala čekati dan da završi njezino dugo iskušenje bez gledanja Božjega Lica; citirat ću čitavi događaj, da bi se upoznali s unutarnjim osjećajima kojima su prožeti te nesretne duše. Da bi bar njihovi žar ljubavi raspalio naše ledeno srce koje kroz vrijeme prebivanja tu na ovom životu ne zna i ne shvaća što znači biti žedan i gladan Boga.

"Na dan Svih Svetih jednoj mladoj djevojci, vrlo pobožnoj i skromnoj, ukaza se duša neke vrlo fine dame koju je ona poznavala, a koja je umrla prije kratkog vremena; ta dama joj pokaže kako i koliko trpi samo stoga jer žeda vidjeti Boga, a ta uskraćena želja je tako jaka, da joj prouzrokuje užasne muke. U tom stanju joj se ukazala više puta i skoro svaki puta u crkvi, jer ne mogavši kontemplirati Boga licem u lice na nebu, tražila je utjehu, da ga kontemplira u prilici Presv. Euharistije. Bilo bi nemoguće riječima izraziti strastveni žar njezine adoracije, i kakvom poniznošću i poštovanjem bi ostajala ta duša pred Presv. Hostijom. Kada je bila prisutna kod Sv. Žrtve, u času podizanja njezino se lice sve obasjavalo, tako da je izgledala kao neki seraf koji je sišao sa nebesa; to je tako začudilo tu mladu djevojku, da je rekla da nikada nije vidjela ljepši spektakl. Svaki puta kada se je pričešćivala duša te dame ju je pratila i ostajala bi uz nju kroz čitavo vrijeme zahvale, skoro kao da je

htjela sudjelovati u njezinoj sreći, te uživati u Isusovoj prisutnosti. Ukazivala bi joj se uglavnom u bjelini, sa dugačkim rozarijem u ruci, u znak njezine pobožnosti prema Nebeskoj Kraljici. Jednog dana pobožna djevojka zajedno sa svojim družicama, poslije no što su pobožno okitile oltar Presv. Djevice, poklekne se te predloži da svaka poljubivši noge Gospina kipa, da ga zagrlje dva puta, jedan puta svaka za sebe, a drugi puta za pokojnu dušu priujateljice. Tek što su to učinila dođe ova duša sva trepteći od radosti i s velikom ljubavi, da joj se zahvali; ista ta duša, tog jutra joj povjeri, kako se je jednom za života zavjetovala da će dati služiti tri sv. Mise na oltaru Presv. Djevice, no kako ga poslije nije mogla izvršiti, taj neizvršeni sveti dug joj je uvećavao muku, a kako je molilila, da to izvrši ona u njezino ime, što je djevojka učinila vrlo rado i to odmah, ukaza joj se ponovo sva trepteća od radosti, da joj se zahvali; u znak zahvalnosti za tu njezinu ljubav, savjetovala joj je da se nikada ne zavjetuje, ako nije sigurna da će zavjet izvršiti i to odmah, jer je pravednost Božje potom pitanju neosporiva. Savjetovala joj je zatim napose pobožnost prema Presv. Djevici, posebno prema bolima koje je podnijela na Kalvariji, te joj je stalno govorila da pozdravi Djevicu pred njezinim likom sa zazivima iz litanija *Mater admirabilis (Majko prebistra)*, *Consolatrix afflictorum (Utjeho žalosnih)*, *Regina Sancrotum omnium (Kraljice svih Svetih)*; te nadoda, da što je življi osjećaj ljubavi prema Presv. Majci, to će njezina pomoć biti efikasnija na posljednjem sudu. Savjetovala ju je tako, da gaji posebnu pobožnost i milosrđe prema dušama u Čistilištu, za koje je htjela da prikaže sve njezine molitve, pokore i dobra djela. Jednog dana dok je djevojka, poslušna savjetima, molila pet Oče naša i Zdravo Marije rukama za pokojne sa otvorenim, ona duša priteče joj u pomoć da joj pridrži umorne ruke dok je molila. Jednog drugog dana dok je u crkvi razgovarala sa istom dušom, kada je ova čula zvono za podizanje, potrča prema oltaru gdje se je služila sv. Misa, i sa licem na zemlji poče se klanjati našem Gospodinu sa dubokim poštovanjem. Svaki puta kada je čula izgovarati sveta imena Isusa i Marije, ona je prigibala glavu sa anđeoskom sabranošću. Prolazili su tako dani pa i mjeseci, i uz sve njezine žarke želje, i molitve njezine perijateljice, ona duša nikako nije bila privedena direktnoj kontemplaciji Boga. Napokon 3. prosinca na svetkovinu sv. Franje Ksaverskog, dok je djevojka išla na sv. Pričest u crkvi Otaca Jezuita pozove je pokojnica, da je slijedi; ova vjerna pozivu, slijedila ju je do Stola Gospodnjeg te ostade s njom sve vrijeme zahvale, koje je trajalo jako dugo; poslije toga ljubazno duša joj se zahvali, te joj reče da je njezina proba prošla. Osmog prosinca na Bezgriješno Začeće, ukaza joj se ponovo, ma sva blistava, tako da njezina prijateljica nije mogla zadržati pogled na njoj. Napokon 10. prosinca dok se je služila sv. Misa vidjela ju je u još jačem i uzvišenijem blještavilu kako se približava k oltaru, pokleknuvši, te pošto joj se zhvalila po zadnji puta za njezine molitve i žrtve uzađe na nebo u pratnji svoga Anđela čuvara".

Iz svega toga može se jasno zaključiti da postoji Čistilište gornje, ili ako se hoće neko mjesto između Raja i Čistilišta direktno, gdje se duše čiste no gdje ne trpe tjelesne muke, već su samo žedne Boga i žeđaju, da ga u potpunosti posjeduju.

Sidimo sada u one dijelove srednje regije koju nam je opisala sv. Franciska Rimaska, a koji odgovara točno onome što nam je o tome rekla sv. Magdalena de' Pazzi o mjestima u kojima su zatvorene duše koje su grijebile iz neznanja ili iz slabosti. Da se ne gubim u drugim tumačenjima, vjerujem da je korisno da tu iznesem ono što je ispričala sama Svetica o duši njezinoga brata koja mu se ukazala na tom mjestu. (*Život Svetice, napisao Ispovj., glava 10*).

Kada je prvi puta vidjela dušu svoga brata u onim patnjama – mnogo težim od onih na zemlji, iako puno lakše od mnogih drugih u Čistilištu uzvikne: "O, brate moj kako si istovremeno i sretan i nesretan, sav u boli a opet u slavi! Jer ove muke iako po sebi nepodnosive, ti ih eto podnosiš s radošću, dok u svijetu nije tako, pa i kad se radi o neznatnim zemaljskim trpljenjima. Kada si bio na životu, brate moj, nisi me koji puta htio poslušati, a sada ti želiš tako žarko da ja poslušam tebe. O jadna žrtvo, reci mi što tražiš od svoje sestre? Tada ona duša iz Čistilišta poče brojiti do sto sedam; po tome je Magdalena shvatila da se

moraju prikazati tolike pričesti za oslobođenje te duše. No kako je dugo vremena trebalo da se izvrši ta zadovoljština za dušu, Svetica poče živo moliti Gospodina, te zamoli milost za svoga brata, prikazujući sebe samu da će ona izvršiti pokoru što njezin brat mora podnijeti. I sve još uvijek u ekstazi, poče recitirati psalme za pokoj te duše, otrča sva dirnuta svojoj poglavarici kleknuvši pred nju te joj reče: "Majko moja, Majko moja kako su strašne patnje u Čistilištu! Ne bih nikada povjerovala, da se tako trpi tamo dolje, da mi to Bog nije pokazao" I jedan drugi puta, dok je imala neko slično viđenje uskliknula je: "Bože moj! Bože moj! Ne mogu živjeti na toj zemlji, niti raditi više sa osobama poslije ovoga što sam vidjela".

I zaista dok je promatrala slavu koju je Bog predodredio iza poslije strogog čišćenja, smiuješeći se, dodala je: "Ne, ja vas neću više zvati okrutnim patnjama, jer dovodite duše do tako velike slave i sreće".

A da djelo bude kompletirano, trebalo bi sići dole u donji dio regije, gdje su kažnjeni redovnici i svećenici te teški grijешnici; no kako ću o tome govoriti u drugom posebnom poglavlju o mukama koje su dosuđene svećenicima i redovnicima, čini mi se da o ovim zadnjima sam dosta toga iznio u III. i IV. poglavlju o strogosti i težini kazne, te o pridržanim posebnim patnjama za određene grijehe. Izvadit ću samo iz života sv. Franciske Rimske po koji izvadak tu i tamo da bi bolje upoznali Čistilište laika koji su počinili teške grijehe te ih moraju ispaštati. Već smo rekli da je to mjesto puno svijetle prodiruće vatre. Anđeli uranjaju duše u vatru koja ih pali već prema težini njihovih grijeha, za koje moraju ispaštati. Snaga te patnje je tako jaka da iz ustiju ispaštajućih duša izlaze užasni jauci koje čovječje uho ne može zamisliti; no sve one znaju da zasluženno trpe, te da su zaluzie muke koje im je predodredila Božanska Pravda; radi takove podložnosti i prihvaćanja tih muka Božansko Milosrđe ublažuje njihove patnje. Zna se isto tako, da duše prelaze iz jedne regije Čistilišta u drugu, a to nam potvrđuje jedno vrlo interesantno ukazanje koje je trajalo od rujna do prosinca 1871.g. u oaptiji u Malinesu u Belgiji. Ta objava je bila preispitana i prihvaćena od Crkvenog autoriteta, te se stoga ne bojim citirati iako tako bliza našem vremenu.

"Otac jedne redovnice iz onog samostana neke s. Marije Serafine, u svijetu Anđele Aubepin, ukazivala joj se duša njezina oca kroz vrijeme od tri mjeseca moleći je za molitve i Mise za pokojne. Kroz prvi mjesec ili tako nešto, ukazivao se sav uronjen u vatru vičući: "Milosrđe, kćeri moja, imaj smilovanja sa tvojim ocem! Gledaj, *reče joj jednog dana*, nova vatrena cisterna u kojoj sam uronjen! Tu nas je više stotina koji trpimo! Oh, kada bi se bar znalo što je to Čistilište, sve bi se učinilo da ga se izbjegne, te da se pomogne onima koji se tu nalaze zatvoreni". Često puta u vatri u kojoj je bio uronjen vikao je: "Žedan sam"!

Od 14. listopada pa nadalje izgledalo je, da nije više uronjen u vatru, iako su se njegove patnje nastavljale: bez sumnje on je prešao u srednji dio regije Čistilišta. U tom periodu reče jednog dana kćeri, da teolozi uopće nisu pogriješili u tvrdnji da su mučeničke muke kud i kamo lakše od onih koje trpe duše u Čistilištu. Na dan Sviju Svetih, redovnica ga je upitala, po naredbi njezinog ispovjednika, o kojem bi argumentu bilo najbolje da propovijeda na Dušni dan: "Ajme! Ljudi ili ne znaju ili neće znati da je vatra Čistilišta jako slična onoj u Paklu; kada bi svaki smrtnik mogao posjetiti samo jedan puta taj zatvor, ne bi se nikada više počinio niti jedan laki grijeh, s toliko strogosti se kažnjava svaki grijeh! 30. prosinca, redovnica je čula kako otac s bolnim jaukom izgovara slijedeće riječi: "Čini mi se da sam ovdje jednu vječnost: moja najgora patnja ovoga časa jest žeđ za Bogom, koja me razdire; to je neutaživa želja, da ga se posjeduje; svaki puta kada se uzdignem pram njemu, svaki puta osjećam da sam odbijen prema ponoru, stoga moja muka nije završila. Prema onome što je rekao može se zaključiti da je bio prešao u gornji dio Čistilišta, tim više što se od 5. prosinca ukazao sav u sjaju sa neko aureolom žalosti, a od 5. - 12. prosinca nije se uopće ukazivao. Od 12.-15. prosinca ukazao se još blistaviji. Napokon pod sv. Misom u pola noći i to u vrijeme podizanja ukaza se pokojnik po zadnji puta, sav u sjaju i blaženstvu, govoreći kćeri: "Vrijeme ispaštanja je završilo; dolazim se zahvaliti tebi i čitavoj zajednici za molitve i za sv. Mise za

pokojne što ste ih prikazali za moju dušu. Molit ću u nebu za sve vas; za tebe, draga kćeri, isprosit ću savršenu podložnost Božjoj Volji, te milost da dođeš u nebo bez prolaza kroz Čistilište".

To su bile njegove zadnje riječi; redovnica je tek mogla malo vidjeti očevo lice, tako je sjalo Božanskim svjetlom. Ova vrlo važna ukazanja nam dokazuju kako duše prolaze iz jednog stadija trpljenja u drugi, već prema njihovim grijesima, i prema načinu kako su odgovorili na Božju milost, koje im je Bog tokom života podjeljivao. Jer kako govori Sv. Pismo mnogo će se pitati one koji primiše mnogo. *Cui multum datum est, multum quaeretur ab eo (Kome je mnogo dano, mnogo će se tražiti od njega).*

VI POGLAVLJE

O ČISTILIŠTIU OSOBA POSVEĆENIH BOGU

O Čistilištu redovnika i svećenika- Strogost kojom ih sudi Božanska Pravda - O Čistilištu redovnika i redovnica - O grijesima koje Bog u njima kažnjava na poseban način -O mlakosti u službi Božjoj – O prekršajima protiv zavjeta poslušnosti i siromaštva – O manjkavostima u ljubavi – O Čistilištu svećenika: kako su njihove kazne vezane u odnosu na posebnu uvaženost njihova poziva, ili kako je to veća kazna u toliko koliko je veća čast određene osobe – O Čistilištu biskupa - O čistilištu Papa – O grijesima koje Bog strože kažnjava kod svećenika – O mlakosti i nehaju moljenja Božanskog oficija - O služenju sv. Mise – O manjkavosti prema bližnjima – O strašnoj strogosti – O pomanjkanju revnosti i manjkavosti protiv ljubavi – Primjeri

Počevši pisati ovo poglavlje osjećam kako mi drhti ruka, i kako mi srce poskakuje u prsima. Svećenici, svećenici, - morat ću vam govoriti o strogosti Božanskoga suda prema vama, da, prema vama, o preodabrane duše, odred izabranih i predodređenih da brane Svetište i zakon Gospodnji; prema vama, koje je sam Bog počastio nazvavši vas prijateljima.

Jam non dicam vos servos, vos dixi amicos. (Evo ne zovem vas slugama, već nazvah vas prijateljima).

U prošlom poglavlju vidjeli smo kao Bog u svojoj vječnoj Pravdi kažnjava duše prema milostima koje su one zlo iskoristile, ili neiskoristile uopće; dakle čisto je prirodno, da osobe posvećene njemu moraju podnijeti, poslije smrti vrlo teške kazne tj., primjerene uzvišenosti njihovih poziva. Prema tvrdnji sv. Franciske Rimske, zatvor aspiranata za sveto svećeničko zvanje, redovnika i redovnica, nalazi se u donjoj regiji Čistilišta, i to ispod onoga gdje se nalaze laici, koji su počinili teške grijehe; svećenici pak su bačeni još niže, skoro pri kraju provalije, tik uz sam rub Pakla; to je kazna, jer nisu dovoljno odgovorili, svojim ponašanjem tokom života na uzvišeni časni poziv koji su primili, te se nisu brinuli oko dublje spoznaje njihovih zadaća, za koje su bili osposobljeni više nego bilo tko drugi. Iako su zajedno svi skupa na jednom mjestu, svaki od njih je kažnjen već prema broju i težini prijestupa koje su počinili i prema časnosti službe koju su vršili tokom života u Božjoj Crkvi. Na isti način se mjeri i dugotrajnost kazne ispaštanja. – Ove tvrdnje sv. Franciske Rimske potkrijepljuju i neka druga osobna viđenja. Rekla je neka duša iz Čistilišta, nekoj pobožnoj redovnici u Belgiji: "Kćeri, živi sveto, jer je Čistilište predodređeno za redovnice je užasno". Vincencije iz Beauvais u svojoj sedmoj knjizi *Speculum historicum (Ogledalo povijesti)* iznosi, da je nekom redovniku Benediktincu, još dok je bio na samrti, bilo prikazano Čistilište redovnika; tamo je vidio neke od njih obuhvaćene razarujućim plamenovima, koji su prodirali u njihovo meso kao oštre strijelice; drugi su pak ležali na užarenom ražnju tako da ih bilo užasno samo ih pogledati; treći su bili na razne načine mučeni, a njegov Anđeo čuvar mu reče: "Ove što ti vidiš u tako strašnim mukama, to su redovnici pripadnici raznih redova, te iako nisu nikada teško sagriješili, sagriješiše sitnim malim nemarima, koje sada tako teško ispaštaju, prije no što dođu pred Lice Božje" Sv. Margareta Marija Alacoque dok je jedan puta molila za tri osobe koje su bile umrle prije kratkog vremena, dvije od njih bile su redovnice a jedna je bila laikinja, naš Gpspodin joj ih prikaže, te je prisno upita: "Koje od njih tri hoćeš da

oslobodim"? "Gospodine, *odgovori Svetica*, udostojte se Vi izabrati koju želite da bude na što veću Vašu slavu i zadovoljstvo".

Tada naš Gospodin oslobodi laika, te reče da ga redovnici tako slabo potiču na samilost, a kojima On daje tolike velike milosti da zadobiju Nebo, te da mogu iskupiti svoje grijehе savršenim vršenjem sv. pravila.

Već smo vidjeli kod sv. Franciske Rimske, da jednostavni klerici, redovnici i redovnice, kako god bili tretirani s većom stogošću od laika, ipak podnose manje muka od svećenika. Grijehе koje najviše Pravednost Božja kažnjava proizlaze iz mlakosti služenja u božanskoj službi. O tome ću donijeti jedan događaj vrlo važan kojeg sam čitao u životopisu službenice Božje M. Agnez di Alngeac.

"Dok je ova jednog dana bila na koru moleći se, ukaže joj se neka redovnica njoj posve nepoznata; imala je žalosno lice sva potučena, te obučena u odjeću koje inače redovnoce nose za počinak; dok ju je ova podrobno promatrala, čula je neki glas:" Ova što se nalazi pred tobom je sestra d'Altavilla" (tako se zvala neka redovnica iz Puya koja je bila umrla prije deset godina). Onako tužna redovnica nije progovorila niti jedne jedine riječi, no već tako bilo je dosta da se shvati koliko joj je bila potrebna pomoć. S. Agnez započe za nju revno moliti, nastavljajući tako kroz tri tjedna, dok se je jedna pokojnic aukazivala na svim mjestima i u svim časovima, uvijek tako utučena i žalosna; na poseban način je bila žalosna poslije sv. Pričesti i poslije zajedničke molitve. S. Agneza je o tome obavijestila svoga ispovjednika, a ovaj ju je savjetovao, da to javi redovnicama S. Katarine iz Puya, kojima je pripadala pokojnica. No kako je s. Anđela tvrdila, ta ukazanja smatrali su njezinim sanjama, te odluči ne govoriti nikome o tome, već odluči moliti se i vršiti pokoru za pokoj te duše, te prikazivati sv. Mise. No pokojnica je nastavila dolaziti sva utučene, kao da joj molitve ništa ne pomažu, stoga je s. Agneza počela sumnjati da je to sve neka iluzija: Tada joj njezin Anđeo čuvar objavi, da je to zaista duša iz Čistilišta koje je tako trpjela radi svoje mlakosti kod Božanske službe. Poslije Anđela čuvara nikada se više nije ukazala duša pokojnice, tako da se nikada nije saznalo, koliko je još vremena morla ispaštati za svoju mlakost.

Iz životopisa iste službenice Božje koju je napisao Lantages izvadili smo ovaj događaj. iz Langeaca.

"Bila je umrla neka redovnica imenom Serafina; ispovjednik naredi s. Agnezi, da se pomoli Bogu, te da joj Bog objavi stanje te duše. I ona zaista poslušala, te ponizno prikaže Gospodinu svoju molitvu, te se prikaže Gospodinu kao žrtva za tu dušu. Istoga časa obuze joj tijelo neka strašna vatra čitavo, te stoga ona shvati da se duša pokojnice nalazi u Čistilištu. I zaista pošto je bila sišla u duhu dole u Čistilište, prepozna, između mnogo duša koje su gorile u tomm plamenu, dušu pokojne sestre koja ju je jadikujućim glasom molila, da joj pomogne. Ukaza joj se zatim nakon nekog vremena duša iste pokojnice moleći blagoslov koji joj s. Agnez odmah dade. Osam dana poslije, Majka Piora siđe poslije sv. Pričesti u kriptu, da se prostre na grob pokojnice, te da zamoli Božanskog Zaručnika, da oslobodi dušu pokojne sestre od tih plamenih muka. S mnogim molitvama plaćući molila je za osolobodenje, kada začuje neki glas: "Nastavi, nastavi moliti, jer još nije došlo vrijeme da s. Serafika bude oslobođena". Dva dana poslije dok je s. Agneza prisustvovala sv. Misi, vidjela je u času Podizanja, da ona duša uzlazi u nebo s velikom radošću i veseljem".

Govorio sam prije o nekoj redovnici od Pohoda Marijina koja se je ukazala sv. Margareti Alacoque, da je zamoli da se moli za nju, da se oslobodi muka koje je trpjela; no dobro, ta se je jedna sestra posebno optuživala za dozovole koje je prevelikom lakoćom tražila da je se oslobodi od vršenja pravila i zajedničkih vježbi; oplakivala je iskreno česte dozovole koje je tražila da bi postigla svoju komotnost i olakšanja, te je dodala da nije bilo Presv. Djevice ona bi bila bez ikakvog pogovora osuđena i izgubljena. Neka druga redovnica ukazala se skoro istovremeno Blaženici te ju je molila za pomoć u njezinim strašnim mukama; Margareta se je jako začudila; ona je na to odgovorila, da joj je to kazna za to jer za

života nije odgovorila na Božji zahtjev koji joj je Bog predao da trpi, dok je ona tražila previše samo dobrobit za sebe i zemaljski prosperitet.

Dao Bog da ovi primjeri ovdje izneseni daju zdrave plodove za one redovničke duše koje su pošto su se posve posvetile njemu mlitavo se kreću na putu služenja Bogu, odbacujući inspiracije njegove milosti, provodeći život u mlakosti i lijenosti. Evo ovdje ću iznijeti još neke druge primjere koji će pokazati s kolikom strogošću Bog kažnjava manjkavosti prema zavjetima siromaštva i poslušnosti. O zavjetu čistoće ne ću govoriti, jer oni koji se ne boje okaljati svetogrđem svoje tijelo, poslije no što su ga posve dali svome Božanskom Zaručniku, za njih nema mjesta u Čistilištu, već negdje drugdje.

-Iz godišnjaka Oo. Kapucina izvadili smo slijedeći primjer:

"Fra Antonije Corso, poznat po svojoj revnosti u pokori, koliko god jepripadao već tako strogom Redu, neprestano je tražio kako još više mrtviti svoje tijelo, i više no što je to pravilo propisivalo. Mnogo godina nosio je na golom tijelu cilicij načinjen s iglama; imao je običaj uzimati za hranu vodu i kruh, sa malo suhih smokava, a pri kraju svoga života jeo je tri puta na tjedan samo tu hranu; noću je spavao samo tri sata, dok je drugo vrijeme provodio na koljenima u molitvi ili bičujući se do krvi. Kroz Veliki Tjedan bičevao se po pet sati dnevno, dajući si tako tisuće i tisuće udaraca; zaista zastrašujuće pokore, koje ne bi bio mogao podnijeti bez posebne milosti Božje. Nije se podvrgavao takovim pokorama, stoga jer je bio neki griješnik ili razvratnik, već je došao u samostan sa čistoćom krsne halje; kao redovnik prakticirao je herojske kreposti, te je često bio posebno obdaren od Boga nadnaravnim darovima, ekstazama i levitacijama, sve dok jednog dana nije okrunio svoj tako čisti život sa svetom smrću. No dobro, tko ne bi vjerovao da je ta duša izbjegla Čistilišne muke? A kad tamo, naprotiv, malo je falilo da nije bio bačen u Pakao. Poslije smrti pokojnik su ukaza bratu bolničaru u samostanu, koji ga upita je li napokon postigao cilj svih svojih velikih želja, a to je posjedovanje Boga, daleko od bijede zemaljskog života; ovaj odgovori: "Zahvaljujući Milosrđu Božjem spašen sam, iako sam zaslužio Pakao, radi jednog grijeha protiv zavjeta siromaštva, kojeg je tako žarko preporučao naš Serafski Otac. Presveta Djevica mi je izmolila oslobođenje, te sam sada osuđen samo da ga ispaštam u Čistilištu, jer Bog ne dopušta nikakve mrlje u dušama posvećenim njemu".

Znam nekog svećenika koji je, čitajući taj događaj nije mogao nikako vjerovati,; izgledalo mu je sve to previše stroga Božja Pravda; no na žalost je tako; moramo strepiti pred sudom Božje Pravde, pred čijim očima i nakmanja mrlja se ne može sakriti.

Sv. Marija Magdalena de' Pazzi navodi tako o nekoj redovnici koja je bila zadržana u Čistilištu kroz 16 dana radi triju pogrešaka koje bi se nama učinile vrlo lagane:

1. – Jer je jednog dana na blagdan uradila neke ženske male poslove .
2. Jer je svojim poglavarima zatajila neke inspiracija koje primila od Boga, i to samo iz ljudskog obzira, a koje su bile za dobrobit zajednice.
3. Jer je previše bila vezana za svoje rođake. I bila bi bila osuđena na još dulje Čistilište, da nije bila posebno revna u obdržavanju sv. pravila, čistoće srca i nakane i ljubavi prema sestrama.

Tu je vrijeme da govorimo o pomanjkanju ljubavi, što Bog posebno mrzi u redovničkim osobama..

"Sv. Alojzije Bertrando, dok se jedne noći zadržao na koru u molitvi, iza službe čitanja, vidje pred sobom nekog redovnika svega obuhvaćenog plameniom, koji se baci perd njega na koljena moleći ga da mu oprostí neku pogrdnu riječ koju mu je rekao prije mnogo godina, i samo radi toga bio je osuđen od Božanskog Suca u Čistilište; molio je od njega da prikaže samo jednu sv. Misu, koja je bila dostatna da ga oslobodi tih muka. Svetac udovoljivši želji duše, vidje je slijedeće noći kako uzlazi slavno u nebo". (*Životopis s Ludovika, uDominikanskom Dnevnioku, 10 lisopada*). Taj nam primjer nas može potaći sa se zamislimo nad onim rijačima iz Evandelja:» *Tkogod reče svome bratu: Ti si lud bit će osuđen na geenu.*

B. Alacoque je vidjela u snu neku redovnicu, bila je umrla preije mnogo vremena; ona joj reče da trpi strašno u Čistilištu, no da joj je najgore trpjeti to, što je vidjela neprestano neku njezinu rođakinju kako ju bacaju u Pakao; naravno to videnje je imala po prepuštenju Božjem. Odmah iza te objave Blaženica se probudi tako sva u boli, da je izgledalo kao da joj je pokojnica utisnula u tijelo sve njezine muke: No kako se je radilo o snu, nije htjela polagati previše računa o tome događaju; no duša pokojnice nije je nikako ostavljala na miru, činila je pritisak na nju te joj govorila u uho "Molite Boga za mene! Prikažite mu vaše boli i sjedinite ih s Isusosvim bolima, za pomoć mojoj duši. Učinite sve što možete za mene sve do prvog petka u mjesecu; tada se pričestite za spas moje duše". Sve je to Blaženica učinila s dozvolom njezine poglavarice; njezine su se boli neprestano pojačavale, tako da naposljetku nije mogla više niti spavati; da bi prikupila natrag snagu po poslušnosti morala je ostati u krevetu, kad evo one duše te joj poče spočitavati da je lijeno i komotna, pokazujuću joj krevet sav u plamenu na kojem je ona ležala u Čistilištu; krevet užasa i muke; na tom krevetu ispaštala je i najmanje propuste protiv sv. pravila; svaki propust je imao svoju kaznu; zatim dodu "Htjela bih da sve posvećene duše Bogu vide ovo moje stanje; kad bi im bar mogla pokazati ogromne boli koje podnosim, a ima ih još većih za one koji ne odgovaraju na poziv koji su primili; kad bi samo znali kako bi išli putem kreposti vršeći svoja pravila.

Dakle osobe posvećene Bogu, a koje su se zavjetovale trebaju posebno paziti na svaku svoju riječ, na svako svoje djelo i misao, da se ne iznenade jednog dana pred strogošću suda Božjega.

Što se onda teko mora reći o onima koji su po svom svećeničkom posvećenju postali drugi živući Kristi među ljudima? Kao pohranitelji svetog znanja, neće im biti valjano opravdanje njihovog neznanja; kao djelitelji svetih Sakramenata, tj. kanali kojima su milosti i kreposti širile među ljudima, neće moći donijeti ono opravdanje njihove slabosti; kao oni koji su bili uzdignuti na najvišu čast koja se može posjedovati tu na zemlji i na nebu, te postavši sudionicima vječnog Kristovog svećeništva, obučeni u njegovu sveti božanski autoritet nad dušama, neće moći pobjeći, od najgore kazne, kada se okaljaju grijehom nevjere i prevarikacije. Oh jao!! Tko zna na kolike se mogu primjeniti riječi Apostola:»*Hic jam queritur inter dispensatores ut fidelis quis inveniatur!*» Što se tiče Čistilišta, namijenjen posebno njima, po objavi Svetima, prikazuju nam pojedinosti koje su zaista stravične.

S. Franciska iz Pamplona, koju smo već citirali više puta, kaže da uglavnom svećenici ostaju u Čistilištu dulje od laika, biskupi dulje od svećenika, te da jačina njihovih muka raste u odnosu na čast koju su nosili u zemaljskom životu. Pripovijeda tako o nekom svećeniku da je ostao u Čistilištu četrdeset godina, jer je pustio umrijeti neku mladu djevojku bez Sakramenata, i to samo iz nemara; neku drugi ostao je petnaest godina, jer je svoj uzvišeni poziv vršio s nemarom i olakotnošću; neki biskup koji je bio tako širokogrudan da je bio nazvan milostinjarem, trpio je pet godina Čistilišnih muka, jer je previše težio za biskupskim častima; neki drugi koji nije bio tako velikodušan kao prvi ostao je iz istog razloga u Čistilištu, ali četrdeset godina, do j je neki treći, kojeg su smatrali svecem, bio je osuđen na četrdeset devet godina Čistilišta, radi nekih lakih pogrešaka u administraciji biskupske menze. Pa čak i isti Pape, Kristovi namjesnici na zemlji, prepoznavši se krivi pred sudom Božjim, kažnjeni su uglavnom strože od biskupa. U vrijeme sv. Odilona iz Clnya, papa Benedikt VIII s.m. bio je teško kažnjen po Božjoj pravdi. Nakon par dana iza svoje smrti ukaza se Ivanu, biskupu Porta, govoreći mu da je bio kažnjen na teške muke, jer nije posve odgovorio na taj najuzvišeniji časni poziv, te je dodao, da mu je jedina nada sv. Mise zadušnice koje bi prikazao opat Odilon, a kojeg je pokojnik za života toliko volio i cijenio kao navječeg i nadražeg prijatelja.. Tada je Biskup zamolio papu Ivana, nasljednika pokojnikovog, da pošalje odmah pismo u Cluny, tako da Opat ui čitava zajednica mole za dušu pokojnog pape. Kada je bio obaviješten Odilon i njegovi monasi o događaju, odmah započese na veliko moliti, dijeliti milostinje te činiti druga dobra djela za pokoj duše Veliko-svećeničke, tako da

zadovolje Božanskoj Pravdi; nakon nekog vremena monah Egdelbert, ekonom opatije, a koji je imao posebnu dužnost brinutu se za milostinju, imao je jedno ukazanje; Vidio je kako ulazi na kapitul neku osobu časnog izgleda, pokriven bogatim plaštem, a na glavi je nosio krunu od dragog kamenja; ta osoba pošto je obišla sav kapitul, naklonivši se više ili manje duboko pred svakim redovnikom, došavši pred svetog opata iz Clunya, pozdravi ga naklonivši glavu sve do koljena. Dok se Egdelbert divio tom prizoru, začuje glas koji mu je jasno govorio: "To je papa Benedikt, koji je ovog časa oslobođen Čistilišnih muka po prikazanim misama vašeg svetog Opata, kao i cijele zajednice. Prije no što je uzašao na nebo, htio je doći zahvaliti se svojim dobročiniteljima, te im reći da ih nikada neće zaboraviti pred Božjim Licem".

Tako najveći časnik na zemlji, onaj komu su povjereni ključevi Kraljevstva nebeskoga, ne može tamo ući, ako prije nije isplatio sve svoje pogreške.

No ono što još više začuđuje, te se ne bi moglo vjerovati da ne garantiraju sveta Ludgarda, čija je razboritost kao i diskrecija i te kako poznati, te pobožni kard. Bellarmino, govore o teškoj kazni na koju je bio osuđen papa Inocent III, onaj koji je sazvaio Lateranski koncil, te koji je toliko toga učinio za obnovu Crkve i klerikata. Poslije smrti ukazao se sv. Lutgardi sav u visokom plamenu, i kako ga je Svetica upitala tko je odgovorio je: " Ja sam papa Inocent III, a ispaštam tri grijeha, za koje sam bio zalužio Pakao, da u zadnjim časovima moga života Majka Milosrđa nije postigla kod svog Sina milost savršenog pokajanja. Moja će kazna trajati jako dugo, jer sam osuđen biti u tim teškim mukama sve do kraja svijeta. Presveta Djevica mi je dala ovu posebnu milost, omogućivši mi dođem do vas, da se molite i pomognete svojim molitvama i Misama za pokoj moje duše. Imajte stoga milosrđa sa mnom. Svatica je istoga časa počela moliti za trpeću dušpu pokojnog Pape sa svim svojim redovnicama, no koliko god je preklinjala Božansko milosrđe, nije nikada dobila nikakvog znaka o njegovom oslobođenju, tako da se može bojati, da je taj Papa još danas nakon pet stoljeća u tim mukama, za koje je molio tako usrdno da ga se oslobodi. Isti Bellarmino je govorio, da mu se je svaki puta naježila koža kad se sjetio toga događaja, te je tako razmišljao o tome: "Ako je jedan Papa tako dostojan hvale, te kojeg se je smatralo svetim, bio u opasnosti da izgubi vječni život, i sada se nalazi u najgorim mukama u Čistilištu, sve do kraja svijeta, što će se dogoditi sa drugim klericima? Tko će biti taj prelat, a da se ne tresu od glave do nogu, te neće ići prebirati po najsakrivenijim kutovima svoga srca, da bi se očistio i od najmanjih i najlakših pogrešaka?

Poslije ovoga moći će se shvatiti vrlo lako, kako su ljudi oni koji traže prelature i druge crkvene časti, a da ne misle na odgovornosti koje ine sa sobom donose, te da ta odgovornost raste srazmjerno sa časti koja se ima; isto tako da što se više časti prima, to će se više morati odgovarati Bogu. O tome evo jednog primjera iz djela sv. Terezije: "Bilo mi je rečeno, da neki redovnik koji je bio prije i Provincijal ove provincije, da je prešao u drugi život. Ta me vijest jako uznemeirila, iako je bio čovjek vrlo poštovan, radi svojih kreposti; misleći na čast provincijala koju je on nosio kroz dvadeset godina, jako sam se bojala za njegovo spasenje; ta me misao uvijek prati kada umre neka osoba kojoj su bile povjerene duše. No srećom dok sam išla u kapelu preklinjala sam Gospodina, da prihvati ono malo dobrog šta sam učinila u životu za pokoj te blažene duše, kada sam vidjela ovu kako izlazi iz groba i uzlazi u nebo, nošena velikom radošću". (*Životopis Svetice, napisala ga je sama, pogl. 38*).

Poznatom Ivanu iz Lavania dogodilo se mnogo gore; iako je bio prelat primjernog života, jer je previše želio ovu čast, te zbog zloupotrebe vrlo ukorijenjene u ono vrijeme, posjedovao je više bogatih beneficija istovremeno; bio je kažnjen na teške muke u Čistilištu. Kako je bio vrlo karitativan, da se to nije moglo niti zamisliti, dao je velike donacije mnogim monasterima, posebno onome u Ruremondeu, gdje je tada bio prior sluga Božji Dioniz Kartuzijski, te gdje je pokojni prelat htio biti pokopan, i to na kuru, skoro kao da nastvalja uživati na neki način društvo tih svetih monaha, te koristiti se njihovom molitvom. Tokom

njegovog pokopa, mrtvački odar koji se nalazio ne sred crkve, najednom je bio prekriven nekim posve crnim oblakom iz kojeg je izlazila vatra i plamenovi. Na to viđenje Dionizu se steže srce od žalosti, ne znajući da li mora ta pripisati kao zank iz Pakla ili iz Čistilišta, još više stoga, jer ga je đavao napastovao i govorio mu, da je to taj isti znak iz Pakla i da se ne moli za dušu pokojnog prelata Ivana: ipak Opat je čitavu godinu prikazivao Mise i molitve za pokoj duše, kada na godišnjicu smrti njihovog dobrotovora i prijatelja ukaza se isti oblak no manje gust te okruži odar, te stoga sv. Dionizije shvati da se radi o Čistilišnim mukama; podvostručio je molitve, te na kraju druge godine umjesto tmastog oblaka ukaza se sjajno svjetlo a u tom svjetlu duša pokojnog Ivana uzlazila je u nebo, oslobođena svih muka". (*Bolland. Životopis Dinizija Kartuzijanca. 2. ožujka*)

Citirat ću još jedan primjer, koji mi se čini pogodan da udalji crkvene ljude od želja za čašću i vlašću.

Bl. Ivana od Križa, redovnica franjevka, bila je upoznala jednog od najpoznatijih crkvenih visokodotojanstvenika u ono vrijeme; bio je vrlo prisan s njom i tratirao ju s poštovanjem i ljubavlju; no poslije neke opomene koju mu je dala po Božjoj objavi, da se popravi u neki m manjkavostima kraktera , tako se bio uvrijedio da ju je počeo skoro proganjati. No umre prelat, a on a da mu uzvрати dobro za zlo, poče moliti za pokoj njegove duše. Jedne noći dok je tako molila, evo pojavi se pokojnik sav žalostan i plačući, sa mitrom od vatre na glavi, sa spastoralom u ruci isto sav u plamenu, te sa ustima zatvorenim sa užarenim lancima, tako da je moga samo proizvesti ugušene krikove. Onaj koji je do nedavno išao tako ponosan radi svoje časti, evo našao se ovdje ponižen zaista tako ponižen da se nije moglo vjerovati; umjesto svojih bogatih halja nosio je na sebi neku poderanu i prljavu halju; bio je okružen dušama koje su ga slijedile povedene njegovim lošim primjerom, te su provodile lakotan život, te od mnogih demona koji su ga mučili na stotine okrutnih načina: Uplašena tim viđenjem, ona upita svoga Anđela čuvara da li se ta duša nalazi u Paklu ili u Čistilištu, našto joj ovaj odgovori: "Bog će ti već reći kad za to dođe vrijeme», i ne reče ništa više".

Iako u teškoj sumnji u kojoj je ostala, nastavila je prikazivati žrtve za pokoj duše, i nakon par dana vidje ponovo pokojnikovu dušu, no u mnogo manjim mukama; duša joj se zahvali, moleći je da nastavi prikazivati žrtve, te je zamoli oprostjenje za nepravde koje joj je nanio za života. Ivana tada tek poč emoliti još više nego prije; nakon kratkog vremena primila je utješno viđenje, kad je vidjela dušu pokojnog prelata kako uzlazi u nebo, oslobođena svih muka". (*Cronika OFM, p.IV, knjiga II pogl. 18*).

Pogledajmo sada koji su to grijesi koje Bog najstrože kažnjava kod svećenika.. Ako je mlakost nepodobna kod laika, što će se reći za ministre Svetišta Božjega, u čijim srcima svakog jutra dolazi Srce Isusovo? Sv. Bernard govoreći o kazni koju je morao podnijeti jedan od njegovih monaha, jer je pao u tu pogrešku, priča, da dok se služila sv. Misa zadušnica, neki stari monah, vrlo pobožnog i svetog života, čuo je jednu grupu demona kako govore svi radosni i slavodobitno: "Napokon! I na ovom mjestu smo upjeli naći jednu dušu koja će nam pripasti"! Drugu noć ukaza mu se duša i reče: " Vidiš odakle me razjareni demoni, po Božjem dopuštenju, izbacuju i povlače neprestano u dubine provalije"!

Tek što je svanula zora, pobožni redovnik, otrča sv. Bernardu da mu ispriča viđenje koje je imao te noći: sv. Bernard je isto tako imao slično viđenje, te odmah sazove kapitul, i sa suzama u očim, ispriča svim monasima o stanju u kojem se nalazi pokojni njihov subrat: preporuči im da se mole za pokoj te duše, te da izvuku pouku iz tog događaja, da nastoje sa revnošću na putu prema savršenstvu".

Jedna od najvažnijih svećeničkih misija, je zasigurno da tu na zemlji bude ministar molitve Crkve. Dok laici teže prema njihovim zaposlenjima i profesijama, te se zadovoljavaju sa kratkom molitvom uzdignutoj Bogu ujutro i navečer, svećenik, kao novi Mojsije na svetom brdu, uzdiže molitvu Bodu sedam puta dnevno, svoje misli i srce, odakle blagoslov

Božji silazi na izabrani narod. Kako se ne će okaljati dušu za teški propust, svećenik koji ne obavlja te molitve i ne izvršava svoj ministerij posredovanja, ili ih vrši takovom nemarnošću, tako da Crkva ostaje bez ploda, koje bi morala postići po tim molitvama i tim posredstvom? Jedan takav primjer navodi sv. Patar Damjanski, u četrnaestom pismu opatu Dezideriju.

"Sv. Severin, nadbiskup Kelna, kojeg je Bog obdario darom taumaturga, radi njegova apostolskog nastojanja i življenja, te radi njegove žarke revnosti, radi teških kušnji koje jemorao podnijeti u nastojanju širenja kraljevstva Božjega u dušama, postigao je čast oltara kanoniziranog sveca: poslije smrti ukazao se jednom od katedralskih kanonika, te je molio za molitve za pokoj njegove duše. No pošto se je ovaj veoma začudio, kad je čuo da trpi Čistilišne muke, jer se sjećao kako je provodio sveti život, te bio na glasu svetosti već za života, na što mu pokojnik odgovori: "Bog mi je dao, milost da mu služim svim srcem, no kako sam često molio brevijar na brzinu, a po koji puta ne u određene satove, kako to Crkva određuje, radi mojih teških zadaća, to me dovelo do ovoga mjesta muke, a pošto mi je Bog ukazao milo, da mogu doći i zamoliti vaše molitve, nemojte mi ih, molim Vas, odbiti. Tako se nastavlja, da je sv. Severin ostao više od šest mjeseci u Čistilištu, radi te pogreške".

"Blaženi Stjepan, franjevački redovnik, je često proveo noć klanjajući sepred Presv. Sakramentom: jedan puta vidje na jednom mjestu nekog redovnika, kojemu je kapuca sakrivala lice. Začudio se nad tim, te mu se približi, pitajući ga što radi u to doba noći, dok drugi fratri spavaju. Tada mu ovaj jezovitim glasom dogovori: "Ja sam redovnik, umro sam u ovom samostanu; tu me je osudila Božja Pravda da provedem svoje čistilište, radi mojih nemarnosti koje sam počinio na tom mjestu, recitirajući Božanski oficij, radi moje mlakosti i hotimične rastresenosti kod molitve!" Pošto je Blaženik izmolio molitvu za pokojn duše *De profundis i Oremus Fidelium*, izgledalo je da je pokojniku puno lakše. Tako je još mnoge noći dolazio, da bi pobudio samilost kod bl. Stjepana, te bi ovaj izmolio *De profundis*: Jedan puta dok je tako recitirao molitvu, vidje pokojnika kako se dižće sa određenog mjesta u koru, te dubokim uzdahom zadovoljstva, kao znak da je njegova muka završena". (*Kronika Fratara OFM., knjiga IV, pogl. 30*).

Osim moljenja Božanskog oficija, svećenik ima i još jedan drugi važan uzvišeni ministerij koji mora izvršiti, i to vrlo savjesno. Savkog dana on uzlazi na oltar da prikaže Anđeoski Kruh Ocu Nebeskom. Po prvi puta prikazat će ga s revnošću i žarom, a onda, ajme! *assueta villescunt (Celbrirati će s uobičajenom navikom)*, te pomalo ako se ne pazi na neprijatelja, nestaje žara, umnažaju se napoštovanja, i sretan onaj koji tokom života izbjegne služiti svetogrdno sv. Misu.. No ovdje ne tretiramo o teškim grijesima, govorit ćemo samo o nekim propustima te obdržavanju nekih obaveza. Sv. Franciska iz Pamplone vidjela je u Čistilištu jedan puta jednog jasnog svećenika, čiji su pristi bili svi upaljeni od odvratnih čireva, jer se križao rastreseno i bez dostojnog poštovanja. Nije uzalud Sv. Crkva do ui tančine i s velikom brigom opisala u posebnim knjigama sve i najmanje potankosti, red svetih obreda, te je zahtijevala da ništa ne ostane na milost i nemilost nekih kaprica ili fantasticiranja, tako da je napokon postigla tu jednostavnu uniformiranost u svim svojim obredima.

Još gora zloupotreba, iako je srećom dosta rijedka, jest prihvaćanje mnogih intencija za sv. Mise koje se poslije zaoborave. Tu je Pravda Božje nesavitljiva, kada se radi o zadovoljštini za tako svete propuste! Poslužit će nam ovdje jedan događaj koje se je na baš tako davno dogodio u Americi, a kojeg su donijele skoro sve novine, te potvrđuju o istinitosti tog događaja.

"Godine 1859. u Benediktinskoj opatiji u Latrobi, dogodila su se višestruka ukazanja, te se o tome bavilo i novinarstvo, no s velikom ležernošću i površnošću, tako da je opat Wimmer, poglavar te opatije, da bi prekinuo skandal te doveo u red istinost događaja napisao je slijedeće pismo redakcijama novina:

"U našoj opatiji sv. Vincencija kod Latrobe 18. rujna 1859.g., jednom novaku se ukazivao redovnik sve do 18. studenoga 1859.g., i to svakog jutra od 11 sati do podneva. 19. studenoga, pošto ga je novak upitao, u prisutnosti jednog drugog redovnika iz zajednice, odgovorio je da podnaša muke već 77 godina, jer nije zadovoljio obavezu da služi sedam svetih Misa; nastavio je tako, da se ukazao sedmorici drugih Benediktinaca iz iste zajednice, u raznim razdobljima, ali ga nisu mogli razumjeti što hoće; te je nadodao, da kada taj isti novak nebi bio došao mu u pomoć, ne bi se više mogao ukazati kroz jedanaest godina; tek nakon isteka tih jedanaest godina moga bi se ponovo ukazati i zatražiti za pomoć. Molio je da se služe tih sedam svetih Misa, te da novak kroz sedam dana obavi duhovne vježbe u savršenoj šutnji, te da kroz trideset dana svedodnevno izmoli tri puta na dan psalam *Miserere*, bosonog i raširenih i uzdignutih ruku. U periodu od 20.-25. studenoga izvršeni su svi ti pokojnikovih zahtjevi; pokojnikov duh iza služenja zadnje sv. Mise prestala se ukazivati. Kroz čitavo to vrijeme ukazivao se često tom novaku potičući ga da se moli za duše u Čistilištu, govoreći mu kako te jadne duše strašno trpe, te da su neizmjerljivo zahvalne onima kojim olakšaju te muke molitvama i žrtvama, te ubrazaju njihov odlazak u slavu. Dodao je još, da od pet svećenika, umrlih iz te opatije niti jedan nije još postigao slavu nebesku, te da svi trpe Čistilišne muke: "To pismo ovjereno potpisom opata Wimmera ne dopušta nikakav komentar na to".

O tom teškom propustu zaboravljenih intencija sv. Misa govore nam kronake bosonogih Karmeličana (*tomo II, knjiga VII, pogl.64*) kako je p. Dominik od Majke Božje, opat opatije Naše Gospe od spasa, iako je provodio u samostanu vrlo primjeren život, ipak jer je zaboravio iz nemarnosti određeni broj intencija, a umro je naglom smrću; bio je osuđen na teške Čistilišne muke. Poslije nekog vremena po Milosrđu Božjem bilo mu je dopušteno da se ukaže fra Josipu od s. Antuna, bratu redovniku, vrlo jednostnom, koji istog časa otrča novom prioru te mu reče da je duša pokojnog priora osuđena na teške muke, te da je zatražila da je se oslobodi od tih muka zadovoljivši tako da se služe sv. Mise koje je ono propustio. Prior nije povjervovao toj priči, možda baš zato jer je tako dopustila Božja pravda; duša pokojnika se ukaza ponovo te počeo zaklinjati svoju subraću u ime ljubavi da imaju milosrđa prema njegovom tako teškom stanju, te da odsluže sv. Mise koje je on zaboravio. Na taj novi poziv, ipak prior odgovori, te dadne služiti sv. Mise, i nestadoše ukazanja, pa se prema taome podrazumijeva da je pokojnik spašen od onih muka".

Uzmimo u obzir da svećenik nije samo ministar Božji, već je i otac i brat kao i sudrug svoga blišnjega, prema otme ima obaveza prema drugima: treba stoga mnoge druge obaveze izvršiti, a jao si ga njemu ako ih ne izvrši! *Non pavisit occidisti. – Sanguinem ejus de manus tua requiram (iz tvojih ruku Njegovu krv iziskivat)*. Bog će ga pitati krv, za krv, dušu za dušu, život za život.

Neki redovnik imenom German, prior nekog Benediktinskog samostana, imao je samo jednu pogrešku tokom svog života, da nije bio previše ljubazan sa svojim blišnjima. Njegova stroga revnost bez ljubavi i milosrđa iziskivala je, da svaki redovnik bude svet; tako se je događalo da je bio previše strog, te je više udaljavo duše od puta k savršenstu no što ih je privlačio. Umro je još mlad, te kako je bio u duhovnoj vezi sa sv. Lutgardom, ona je već pomišljala, da se ta duša nalazi u Čistilištu, gdje ispašta radi te svoje pogreške, obveza se na pokoru, molitve, i postove za spas te duše. Ukaza joj se jednog dana naš Gospodin, te joj reče: "Budi hrabra, kćeri moja, svakako ću računat na tvoje molitve"! Ona nastavi postiti i moliti, te joj se ponovo ukaza Gospodin, obećavši joj da će duša pokojnog Germana uskoro biti oslobođena muka. Ona se tada prikaza Gospodinu kao žrtva za spas te duše: Gospodin je izgledao kao da se je sažalio nad tom dušom, te joj se nakon kratkog vremena ukaza sa dušom pokojnog Germana, priora, osiguravši je da je oslobođen svih muka. German joj se zahvali te joj reče, da se nije usrdno molila tako za njegovu dušu, da bi bio morao ostati u Čistilištu još jedanaest godina.

Strogo su isto tako osuđeni od Gospodina one duše svećenika, koji se usude izgovarati riječi protiuivne ljubavi, jer njihova usta bi morala biti čista , jer svakodnevno dotiču Presv. Hostiju ljubavi.

"P. Nieremberg DI bio je posebno pobožan prema dušama u Čistilištu, i dok je jedne večeri molio u koleđu u Madridu, ukaza mu se duša pokojnog subrata, koji je umro prije kratkog vremena, a koji je tamo godinama predavao teologiju; bio je podvrgnut teškim mukama, jer je pokojni puta govorio protiv bližnjega bez ljubavi. Sa užarenim željezom mu je bio neprestano paljen jezik, jer ga je zloupotrebjavao protiv svojih bližnjih. Velika pobožnost prema Presv. Djevici, mu je udijelila tu posebnu milost da se mogao ukazati P. Niemergeru, te ga zamoliti da se moli za njegovu dušu: nakon kratkog vremena bio je oslobođen svih muka".

Gospodinu se posebno mrski grijesi koji se počinjaju protiv poglavara, kao prijevare, spletke, neiskrenost, tako suprotni duhu redovništva, a duh redovništva jest duh poslušnosti i ljubavi. "Tako neki Prior iz certoze u Grenoblu, koji se je jadno dao zavesti šizmatičkim duhom koncilijabola (nazvan tako za razliku od pravog koncila) iz Pize, kada je došao k sebi, te postigavši odriješenje od svih zapreka cenzure; prije smrti bio je primljen ponovo u krilo Crkve, no morao je izvršiti dugu pokoru za svoj grijeh; Bog koji mrzi oholost i neposlušnost poglavarima, osudi ga na teške muke u Čistilištu, sve dok po molitvama sv. Katarine iz Racconigija, kojoj se ukazao više puta, po milosrđu Božjem, nakon dugog vremena nije bio je priveden u nebo".

Završit ću ovo poglavlje o Čistilištu svećenika slijedećim događajem, gdje će se moći vidjeti kako Bog strogo kažnjava i neke druge pogreške.

"Jednog dana dok se blažena Alacoque molila i klanjala pred Presvetim Sakramentom, najednom joj se ukaže neka duša sva u plamenu; jakost tog plamena ja bila tako snažna, da se blaženici učinilo da su plamenovi zahvatitli i nju; prepozna u tim plamenovima nekog redovnika Benediktinca, koji je bio njezin duhovni vođa i koji ju je poticao na putu prema svetosti, i kreposti; njemu je Gospodin dozvolio da joj se ukaže iz Čistilišta, da je zamoli za pomoć u njegovim mukama. Pokojnik reče tada Blaženici, da je glavni razlog što toliko trpi, jer je nad slavu Božju pretpostavljao vlastite interese, te je previše gledao na svoju čast, zatim zbog nekih manjkavosti protiv ljubavi, te navezanosti na osobe, iako se mnogo puta radilo o duhovnim razgovorima; to se Bogu nije sviđalo: Kroz tri mjeseca se pokojnik ukazivao svetici, koja je strašno trpila u njegovoj blizini; činilo joj se da gori, kada bi joj se on približio, sve dok podvostručenim molitvama i žrtvama nije zadobila njegovo oslobođenje".

Strašni su ovi primjeri, te mi se čini kako neki govore da ako stvari idu zaista tako, da je bolje ne postati svećenikom ili redovnikom; no mora se misliti i na to da kada Bog pozove neku diušu u svoju službu, ako ova ne odgovori na njegov poziv, prijeti joj da umjesto Čitilišnih muka, da trpi muke u Paklu; uz to treba se znati, da ako u redovničkom i svećeničkom zvanju ima toliko prilika da se sagriješi pred Božjom pravdom, isto tako postoje i moge zasluge. Neka nas stoga ne odvrate ti strašni primjeri, već neka potiču ministre oltara da podvostruče budnost u njihovim ponašanjima, tako da izbjegnu te grijeha, jer prema Koncilu iz Trente koliko god oni bili laki, uvijek su teški kada ih počine svećenici. *Levia etiam delicta quae in ipsis gravia essent affugiant* ().